

Esperanto 257 aktuell

38. Jahr (2019) №5 (257)

Informationen für Esperantofreunde in Deutschland und Österreich

- Multkultura vilaĝo Esperanto dum Pol'and'Rock-Festivalo
- Sukcesa Esperanto-projektsemaĵo ĉe loka lernejo OBS en Herzberg
- Greta ne plu estas! ● Kontraŭmilitaj libroj de la eldonejo KAVA-PECH
- Protokoll der Bundesversammlung am 09.06.2019 in Neumünster
- BET-55 en Litovio ● La 52-a ILEI-kongreso en Ĉaĉak ● Esperanto en la muzikfestivalo Pol'and'Rock ● Esperanto-Sommerfreizeit SALO 14 in Herzberg

Deutscher Esperanto-Bund e.V. Germana Esperanto-Asocio r.a.

Amtsgericht Berlin VR 13651 B

www.esperanto.de/deb (Netzpräsenz)

Bankkonto (por membrokotoj kaj donacoj)
/ Bankverbindung (für Mitgliedsbeiträge und Spenden): HELADEF1ERB,
Sparkasse Odenwaldkreis,
DE 3250 8519 5200 4011 4571.
Spenden und Mitgliedsbeiträge für den D.E.B. sind steuerlich abzugsfähig.

Oficejo / Geschäftsstelle:

Esperanto-Laden

Katzbachstr. 25, 10965 Berlin,
Leitung: **Sibylle Bauer**
030 / 5106 2935, 0800 336 3636
Fax: 030 / 4193 5413
sibylle.bauer@esperanto.de

Membropripizorgado / Mitgliederbetreuung

DEB: 0800 - 3 36 36 36 - 21

DEJ: 0800 - 3 36 36 36 - 22

Briefpost senden Sie bitte, soweit keine andere Anschrift angegeben, an die Geschäftsstelle. Sie wird von dort elektronisch weitergeleitet. Die angegebenen **Telefon-Durchwahlnummern** sind nach der Rufnummer **0800 - 3 36 36 36** zu wählen.

Estraro GEA / Vorstand DEB

Netzpost an / **retmesaĝo al** gea.fe@esperanto.de

Jedes Vorstandsmitglied ist individuell erreichbar per E-Post-Adresse in der Form vorname.name@esperanto.de.

Prezidanto / Vorsitzender

Ulrich Brandenburg, Durchwahl: -5111
gea.prezidanto@esperanto.de

Vicprezidanto / Stellv. Vorsitzender

Andreas Emmerich, Durchwahl: -5112

Trezoristo / Kassenwart

D-ro Matthias Hecking, Durchwahl: -5113

Sekretario / Schriftführer

Nils Brinkmann, Durchwahl: -5125

Landaj ligoj / Landesverbände

Wolfgang Bohr, Durchwahl: -5114

Administrado / Verwaltung

Barbara Brandenburg

Publika agado kaj pliklerigado /

Öffentlichkeitsarbeit und Weiterbildung

Oliver Walz, Durchwahl: -5116

Kongresoj kaj renkontiĝoj / Kongresse und Treffen

Andreas Diemel, Durchwahl: -5120

IT-aferoj (teknikaj) /

Informationstechnologien

Franz Kruse, Durchwahl: -5119

Jugendvertreterin / GEJ-komisiito

Michaela Stegmaier, Durchwahl: -5118

Germana Esperanto-Junularo /

Deutsche Esperanto-Jugend

Michaela Stegmaier, Durchwahl: -5211

gej.prezidanto@esperanto.de

Komisiitoj / Beauftragte

esperanto.de/deb/beauftragte

Verantwortliche für Presse- und Öffentlichkeitsarbeit

Louis von Wunsch-Rolshoven,

Durchwahl: -111 • Fax Durchwahl: -112

louis.von.wunsch-rolshoven@esperanto.de

D-ro/Dr. Rainer Kurz, Plettenbergstr. 19,

70186 Stuttgart, 0163-3873785,

rainer.kurz@esperanto.de

Komisiito por rondvojaĝoj / Verantwortlicher

für Rundreisen, Durchwahl -5123

Uli Ender, uli.ender@esperanto.de

Medienecho

Hermann Kroppenberg, Durchwahl: -5121

medienecho@esperanto.de

Libroservo / Bücherdienst

D-ro / Dr. **Wolfgang Schwanzer**,

Pfarrer-Seeger-Str. 9, 55129 Mainz,

Durchwahl: -5122, buchversand@esperanto.de,

www.esperanto.de/buchversand

Komisiito Interreta Redaktado /

Beauftragter Internetredaktion

Thomas Bormann, Durchwahl: -5117

thomas.bormann@esperanto.de

Pliaj adresoj / Weitere Adressen

Germana Esperanto-Junularo (GEJ) /

Deutsche Esperanto-Jugend (DEJ)

Katzbachstr. 25, 10965 Berlin,

030/4285 7899, Fax: 030/4193 5412

www.esperanto.de/gej (Netzpräsenz)

Interkultura Centro Herzberg (ICH) /

Bildungszentrum des D.E.B.

Komisiitoj/Beauftragte: **Zsófia Kóródy**

(instruado), **Peter Zilvar** (klerigado kaj

kulturo), Grubenhagenstr. 6, 37412 Herzberg,

die Esperanto-Stadt, 05521/5983, Fax (05521)

1363, Durchwahlen: -411 (Tel), -412 (Fax),

ich@esperanto.de, www.esperanto.de/ich

Germana Esperanto-Instituto /

Deutsches Esperanto-Institut

Prof. D-ro/Dr. **Martin Haase**, Lehrstuhl für

Romanische Sprachwissenschaft,

Uni Bamberg, Durchwahlen: -431 (Tel),

-432 (Fax), martin.haase@esperanto.de,

www.esperanto.de/dei

Germana Esperanto-Biblioteko /

Deutsche Esperanto-Bibliothek

p/a. **Karl Heinz Schaeffer**, Schulstr. 17, 73432

Aalen, Durchwahlen: -421 (Tel), -422 (Fax)

bibliothek@esperanto-aalen.de

bibliothek-aalen@esperanto.de

www.esperanto.de/bibliothek

Fondaĵo FAME / FAME-Stiftung

Andreas Emmerich, estraro@fame-stiftung.de

(nur por FAME)

Stiftung Mondo

Hauptstr. 42, 64753 Brombachtal,

030/6920 4846-1, stiftungmondo@gmail.com,

Bankkonto: 151100004, Volksbank Stuttgart

eG, BLZ 600 901 00.

Spenden sind steuerlich abzugsfähig.

Aŭstria Esperanto-Federacio /

Österreichischer Esperanto-Verband

aef@esperanto.at, www.esperanto.at

Aŭstria Esperanto-Junularo /

Österreichische Esperanto-Jugend

Weissgerberlande 30-36/5/11, 1030 Wien,

aef@esperanto.at, <http://aef.esperanto.at>

Esperantomuzeo Viena /

Esperantomuseum Wien

Palais Mollard, Herrengasse 9, 1010 Wien,

+43/1/53410-731, Postanschrift:

Österreichische Nationalbibliothek, Josefsplatz

1, Postfach 25, 1015 Wien, [plansprachen@](mailto:plansprachen@onb.ac.at)

onb.ac.at, www.onb.ac.at

onb.ac.at/sammlungen/plansprachen/index.htm

UEA-ĉefdelegitoj kaj perantoj / Bundes-

beauftragte des Esperanto-Weltbundes UEA

Germanio / Deutschland

D-ro / Dr. **Wolfgang Schwanzer**, Adressen

siehe mittlere Spalte: Libroservo/Bücherdienst

Aŭstrio / Österreich

Leopold Patek, Martinstr. 104/38,

3400 Klosterneuburg, Poŝtel.

+43/66473611289,

aon.913548977@aon.at

Esperanto aktuel

ISSN 0942-024 X

Eldonisto / Herausgeber

Deutscher Esperanto-Bund e.V.,

der Vorsitzende (v.i.S.d.P.)

Redaktista teamo / Redaktion:

Stano Marček (Martin/Slovakio),

Yashovardhan Singh, Im Johannistal 23,

42119 Wuppertal. Durchwahl: -54

Kunlaborantoj / feste Beiträger:

Hermann Kroppenberg (Medienecho),

Utho Maier (Bibliotheken), Peter Zilvar (ICH)

Presejo / Druck

Alfaprint, Martin, Slovakio

Esperanto aktuel kun *-kune-* havas ses

numerojn jare kaj estas abonebla ĉe la oficejo

(vidu maldekstre supre) por 18 €

(de eksterlando: 24 €) jare.

Esperanto aktuel mit *-kune-* erscheint

sechs Mal pro Jahr. Abonnierbar bei der

Mitgliederbetreuung (s.o.). Abonnement: 18 €

(Ausland: 24 €) jährlich; für ordentliche

Mitglieder im Beitrag enthalten.

Anoncoj / Anzeigen:

Skribu al / Schreiben Sie an: deb@esperanto.de

Kontribuoj / Beiträge

Bv. sendi viajn kontribuojn (en formato *.doc

a.s.) al ea@esperanto.de, por n-ro 2019/6 ĝis

la 15-a de novembro 2019. Paperaj kontribuoj

nur esceptkaze, tiam al Yashovardhan Singh

(vidu supre). Senden Sie Ihre Beiträge bitte (im

Format *.doc o.ä.) an ea@esperanto.de,

für Nr. 2019/3 bis zum 15. November 2019.

Papierbeiträge nur im Ausnahmefall, dann

an Yashovardhan (s.o.).

Karaj legantoj,

komence de septembro la estraro de Germana Esperanto-Asocio kunvenis en nia oficejo en Berlin. Ni preparolis la organizon kaj financon situacion, la pasintajn kaj planatajn kongresojn kaj renkontiĝojn, informadon, instruadon en lernejoj kaj aliajn aktualizaĵojn. La problemoj estas konataj al vi kaj similas al tiuj de aliaj asocioj: nia mezuma aĝo estas alta, sekve denove iom malkreskis la membraro. Pro tio ankaŭ la enspezoj el kotizoj verŝajne restos sub la origina prognozo, same ĝis nun la donacoj. Aliflanke la ĉi-jaraj renkontiĝoj (Luminesk', PSI kaj la kongreso en Neumünster) alportis profiton. Krome GEA en la nuna jaro sukcesis – kun afabla helpo de la specialistoj ĉe KOSMO, kiuj havas multajn spertojn pri subvencipetoj – sekurigi konsiderindan sumon el la EU-programo Erasmus+. La subvencioj estas destinitaj por helpi al niaj aktivuloj partopreni en pliklerigaj aranĝoj en EU-eksterlando. La nuna projekto daŭras ankoraŭ ĝis aŭtuno 2020. Subvencipetado ĉiam kaŭzas aldonan laboron, kaj reguloj devas esti respektataj. Sed la klopodoj valoras. GEA povas tiamaniere plivastigi sian oferton kaj ankaŭ mem gajni aldonajn enspezojn. Vi trovos informojn pri la procedo aliloke en la venonta eldono de “Esperanto aktuell”.

Detale ni preparolis la venontan Germanan Esperanto-Kongreson, kiu okazos dum pentekosto 2020 en Frankfurt (Oder) kaj Slubice. Kunorganizos ĝin Pola Esperanto-Asocio kaj la Internacia Fervojista Esperanto-Federacio. En la kadro de la kongreso ankaŭ okazos la jara asembleo de Eŭropa Esperanto-Unio. Unuan informilon kaj aliĝilon vi trovis

en la pasinta eldono de ĉi tiu revuo; aliĝi ankaŭ eblas rete. La kongreso havos la temon “najbaroj”. Pri ĝi jam ekzistas multaj ideoj, kiujn ni esperas realigi kaj financi. Por GEK 2021 ankoraŭ estas esplorataj diversaj eblecoj. Por la 100-a Germana Esperanto-Kongreso en 2022 ni planas reveni al Braunschweig: la loko de la unua en 1906. Kaj por la jaroj ekde 2023 ni esploras denove aranĝi komunan kongreson kun nia partnera asocio en Francio. Por Frankfurt (Oder) jam alvenas la unuaj aliĝoj: aliĝu baldaŭ, se vi volas profiti de favora kategorio. Cetere eblos favorepreze loĝi en komfortaj studentaj ĉambroj sur la pola flanko: tranokto tie kostos proksimume 20 eŭrojn po nokto en unulita kaj 16 eŭrojn po nokto kaj persono en dulita ĉambro. La kontaktadreso de la studenta hejmo en Slubice vi trovas en la unua informilo. Skribante al ili (ili komprenas la polan, germanan kaj anglan) indiku, ke vi partoprenos la Esperanto-kongreson.

Kiel multaj el vi mi uzis la someron ne nur por ferii, sed ankaŭ por partopreni en Esperanto-renkontiĝoj. Mi ĉeestis la imponan Universalan Kongreson en la glaci-sportejo de Lahti (kiun bedaŭrinde mil kongresanoj ne sukcesis komplete plenumi) kaj almenaŭ dum du tagoj la kongreson de Itala Esperanto-Federacio en Trieste: ankaŭ ĝi tutsemajna evento kun pluraj ekskursoj en bela regiono. Partoprenis pli ol 200 esperantistoj, multaj el ili el Germanio. Informojn pri la venontjara Itala Kongreso en Assisi vi trovos en la sekva kajero. La aro de someraj renkontiĝoj kaj la granda nombro de partoprenantoj (en Baltiaj Esperanto-Tagoj laŭdire pli ol 450) pravas la viclecon de nia movado. Unuflanke do malkreskantaj membronombroj, aliflanke vigla Esperanto-sceno ĉie en la mondo. Kiel resti daŭripova sub tiuj kondiĉoj, kiel plej efike varbi kaj instrui – jen la temoj de la venonta kunveno de la liga konsilantaro de GEA, kiu kunigas la estraron kaj komisiitojn kun la landaj ligoj, fakaj asocioj kaj individuaj aktivuloj. Ĝi okazos denove en Herzberg, ĉi-foje la 2-an de novembro, kaj mi esperas multajn el vi tie revidi!

Amikajn salutojn,

Ulrich Brandenburg

Enhavtabelo/Inhalt

1: Multkultura vilaĝo Esperanto dum Pol'and'Rock-Festivalo en Pollando (p. 20-21). Foto: Stano Marček

2: Adresoj

3: Germana Esperanto-Asocio:

Karaj legantoj! Enhavtabelo.

4-5: Interkultura Centro Herzberg:

Sukcesa Esperanto-projektsemajno ĉe loka lernejo OBS en Herzberg. Kulero GmbH (Neue Firma in Göttingen). Mondvaste unika praktika Esperanto-Servokatalogo

6-8: Aŭstria Esperanto-Federacio:

Greta ne plu estas! Kontraŭmilitaj libroj de KAVA-PECH. Trevor Steele: *Der Flug des Kakadus*.

9-10: Medienecho.

11: Kalendaro.

12-15: Germana Esperanto-Asocio:

Protokoll der Bundesversammlung am 09.06.2019 in Neumünster. Pedagogia studsesio: Ekzercoj – kreado kaj solvado. Informationen des Schatzmeisters. Erasmus+: subvencioj por vojaĝi eksterlanden kaj kleriĝi

16: El bibliotekoj kaj arkivoj:

Folge 49 – Ist jemand bereit itzuhelfen?

17-21: El la mondo: BET-55 en

Litovio. La 52-a ILEI-kongreso en Čačak, Serbio. Esperanto en la muzikfestivalo Pol'and'Rock

22-26: El la landaj ligoj:

Sprachbarriere überwinden? Ja, aber wie? Kariero kiel liber-laboristo: Jobs-fuer-Fluechtlinge.de enkondukas multajn projektojn. Viva Esperanto-kulturo en Zamenhof-parko Berlino Lichtenberg

27-30: **•kune•** – revueto de Germana

Esperanto-Junularo: Esperanto-Sommerfreizeit SALO 14 in Herzberg 3.-10. August 2019. Hallo liebes Mitglied. Expolingua in Berlin 22.-23.11.2019. Mein Sommer auf Kreta. Korusoj serĉataj, kiuj kantas Esperante, en Unesko-konzerto

31-32: Germana Esperanto-Asocio:

Aliĝilo al LUMINESK', la silvestra renkontiĝo de Germana Esperanto-Asocio

Sukcesa Esperanto-projektsemajno ĉe loka lernejo OBS en Herzberg

Dum pli ol 18 jaroj ni instruis Esperanton fakultative en la lokaj lernejoj.

Tio ne estas simpla afero, ekzemple posttagmeze la gelernantoj estas lacaj kaj volas iri aŭ veturi hejmen. Ofte ne aperis noto sur la lerneja atestilo. Kutime la gelernantoj partoprenas nur la laŭleĝe devigajn fakojn, aŭ dum la fakultativa instruado serĉas muzikon, sportumadon kaj simile.

Ĉi-jare ni kontaktis geinstruistojn en la loka Oberschule (OBS). Unu instruisto estis tre malfermita por Esperanto kaj eĉ proponis Esperanto-projektsemajnon. Aktive li varbis proksimume dek gelernantojn el diversaj klasoj. Zsófia Kóródy kun Michaela Stegmaier instruis dum kvar antaŭtagmezoj Esperanton laŭ diversaj metodoj kaj temoj.

Kune kun la klasinstruisto oni organizis gvidadon tra la urbo kun klarigoj per bazaj vortoj en Esperanto. La gelernantoj ĝojis pri la multaj dulingvaj voĉmontriloj kaj klarigtabuloj en Esperanto.

Kompreneble ili ĉiuj, eĉ kun kelkaj patrinoj, vizitis la Esperanto-Centron. Ili vidis nian riĉan bibliotekon kaj kun intereso rigardis la Esperanto-versiojn de konataj germanaj kaj mondliteraturaj verkoj. Ili ankaŭ miris pri junulara literaturo, bildstriaĵoj rakontoj kaj sonmaterialoj.

Kelkaj el la partoprenintoj de tiu lerneja kurso en la projektsemajno poste aliĝis al la bilaterala ĝemelurba feriosemajno, okazinta en la komenco de aŭgusto en Herzberg. Ili daŭrigis la lernadon kaj praktikis la lingvon en ĉiutagaj situacioj, kunloĝante kun la polaj gejunuloj. Ekestis novaj amikecoj kaj eĉ Esperanto-junulkubo elkreskis el la bonsukcesaj klopodoj. Ni planas daŭrigi en iu fakultativa formo instruadon de Esperanto en OBS.

Kulero GmbH (Neue Firma in Göttingen)

Kaum hatten wir durch das Internet erfahren, dass in unserer Kreisstadt Göttingen eine neue Firma einen

esperantosprachigen Namen "Kulero" trug, schon war der nette Kontakt hergestellt. Juliane Schöning, die junge Geschäftsführerin, suchte zusammen mit ihren Vorstandskollegen einen tauglichen Firmennamen für essbare Bestecke.

Das Wort für Löffel in Esperanto „kulero“ gefiel ihnen gleich sehr gut. Die junge Unternehmerin, die auch Sprachstudentin (sie lernt auch asiatische Sprachen) ist, möchte natürlich selbst auch Esperanto lernen.

Als bald tauchte sie mit zwei aktiven Kollegen im Herzberger Esperanto-Centro auf. Es kam ein nettes Interview zustande. Auch wunderten sie sich über die vielen Bücher in der Herzberger Esperanto-Bibliothek.

Das junge Unternehmen "Kulero GmbH" möchte aktiv gegen den Plastikmüll in der Gesellschaft vorgehen. Sie sind mit Begeisterung bei der Sache.

Die essbaren Löffel aus Getreide werden zunächst in Indien hergestellt. Diese gibt es in verschiedenen Geschmacksvarianten mit natürlichen Stoffen, wie Anis, Minze, Schokolade, rote Beete, schwarzem Pfeffer, Spinat. Diese zukunftsfähigen Produkte sollen zunächst in Eisdielen, bei Imbissständen, Fluglinien, Festivals, Catering, usw. angeboten werden.

Wir haben die essbaren Löffel gleich probiert. Die verzehrbaren Bestecke mit tollen Aromen für eine neue Zeit werden sicher viele neue Kunden finden. Wir bleiben in Kontakt. Viel Glück! Multe da feliĉo!

Mondvaste unika praktika Esperanto-Servokatalogo

DE-37412 Herzberg am Harz... la Esperanto-Urbo (Germanio). Stato: Aŭgusto 2019

Interkultura Centro Herzberg (ICH) – Interkulturelles Zentrum Herzberg
Germana Esperanto-Centro (GEC) – Deutsches Esperanto-Zentrum
(En la mezo de Germanio – bone atingebla per trajnoj, aŭtoj, Flix-busoj)
Daŭripova – modeldona – multflanka – publika – unika – tutjara

1. Germana Esperanto-Asocio – Filio por Klerigado & Kulturo

Estrado: Peter Zilvar & Zsófia Kóródy

Kelkaj ekzemploj rilate al servoj kaj taskoj:

1. Regulaj klerigmoduloj ĝis "Esperanto-InstruistIno/GEA", resp. "Esperanto-OrganizantIno/GEA", komence de oktobro la kulmina fakseminario TORPEDO.
2. Speciala biblioteko por klerigado kaj pluklerigado.
3. Organizado de fakseminarioj, diskutrondoj, laborkunsidoj, konferencoj kaj kongresoj.
4. Prizorgado de "Esperanto- kaj plurlingva-libroangulo" en la publika urba biblioteko en Herzberg am Harz.
5. Konstanta prizorgado de la publika „Esperanto-platformo“ en la kastela muzeo kun multaj diverstemaj Esp.-Fakekspozicioj, Informado, usw. (ĝis nun jam 14 div. ekspozicitejoj).
6. Regula Informlaborado, ekz. per gazetaro, retcirkuleroj, Harca Esperanto-Kuriero, radiostacioj kaj nia hejmpaĝo (blogo): esperanto-urbo.de.
7. Organizado de modelaj interkulturaj agadoj, diversaj eŭropaj projektoj, ktp.
8. Novtipaj "Esperanto-modeloj" (publikaj kaj daŭripovaj).
9. Evoluigo de konstanta kaj multflanka "Pluklerigad- kaj Kulturplatformo" per la reto (kune kun kompetenta kaj sperta teamo, en preparo).
10. Organizado de laborfakgrupoj, interkulturaj kaj internaciaj projektoj, ktp.
11. Gazetarkivo en Esperanto-kromarkivejo:
 - Unika Libroarkivejo por blinduloj (libroj en brajl-skribo).
 - Esperantlingva Vikipedio kun informo pri Herzberg am Harz kaj la ĉirkaŭaĵo.
 - Konsultejo por multaj esperantrilataj temoj.

1. Esperanto-Societo Sudharco – Esperanto-Gesellschaft Südharz en DE-37412 Herzberg am Harz... la Esperanto-urbo, Germanio.

Respondeca komunutila asocio, aktivas de novembro 1976; antaŭe kiel klubo. Kunfondinto: Joachim Gießner, nask. dec. 1913, mortis nov. 2003.

- A) Konstanta oficejo kaj organizlaborado, preskaŭ tutjare atingebla.
- B) Fakbiblioteko (intertempe unu el la plej grandaj en la mondo dank' al pli ol 100 libro- & gazetdonacantoj) en vivanta medio kun fakkompetenta konsilado.
- C) Unika Fakarkivo (filmoj, diverstipaj sonunuoj, bildkartoj, E-filatel, diapozitivoj, fotoj, insignoj, glumarkoj, turismobroŝuroj, originaloj, medaloj, moneroj, specialkolektaĵoj kun E-inkunabloj, ekspozicimaterialoj, ekz. mondvasta E-ŝtonkolektaĵo dank' al Esperanto.
- D) Regula Klubo marde, komenco 16:30 h (Laborrondo Esperanto/LEB), ekskursoj, vizitoj, gastigadservo (ĝis nun gastoj el pli ol 70 landoj), ktp.
- E) Oficiala Kunlaborpartnero de Esperanto-urbo Herzberg (de 11.07.2006), jen ekzemploj:
 1. Konstanta kunlaborado, ideoj, elkonstruado, ktp.
 2. De la jaro 2004 ĝemelurba laborado per nia pontlingvo Esperanto kune kun nia ĝemelurbo Góra/PL, ekz. per komunaj junularsemajnoj SALOj (ĝis nun jam 14).
 3. Specialaj ekspozicioj, renkontiĝoj, informintersanĝoj, ktp.
 4. Varbtekstoj pri Herzberg am Harz, ĝis nun en 19 lingvoj.
 5. Esperantlingvaj tekstfolioj sur la urba hejmpaĝo: Sub "Herzberg aktiv" kaj poste sub kapvorto "Esperanto".
 6. Esperanto en la gazetaro: <http://herzberg.de/magazin/magazin.php?menuid=377&topmenu=7&keepmenu=inactive>.
 7. & Esperanto-gazetarkivo sur la hejmpaĝo de la urbo: <http://herzberg.de/magazin/iarchiv.php?menuid=378&topmenu=7&keepmenu=inactive>. (Daŭrigota en la venonta numero).

Greta ne plu estas!

Post longa suferado ŝi fine mortis, en Linz,
76-jara, la 14-an de julio 2019.

Iam bone konata kaj ŝatata fervojistino, kiu pro sia malfermiteco baldaŭ trovis logan vojon al Esperantujo! Ofte kruciĝis tie niaj vojoj, kaj mi ĝoje konstatis, ke ankaŭ tie ŝi estis konforme respektata. Kiel samlanda kolego kaj funkciulo mi do aparte fieris pri ŝia amikeco!

Priskribi ŝiajn hejmlandajn meritojn nun jam superfluas.

Ĉe malfermita tombo mi preĝante omaĝis al ŝi.

Ŝia nobla lojaleco ekz. al Venecia Karnavalo kaj Esperanto-kantado de nia ĉeĥa amiko Miroslav Smyčka, ne nur min impresis.

La AEF-prezidanto, Alfred Heiligenbrunner, esprimiĝis simile en sia publika alparolo!

La partopreninta grupo de esperantistoj estis afable invitita de la organizantoj de la funebro al komuna tagmanĝo, kie la plej multaj kontribuis per siaj spertoj!

Kaj ni urĝe profitis tiun okazon, por preparoli la aktualajn – vere ne kontentigajn – cirkonstancojn.

Ne plu estas, kiel estis!

Dankon Greta, ke vi estis!

Martin Stuppig, Arnoldstein

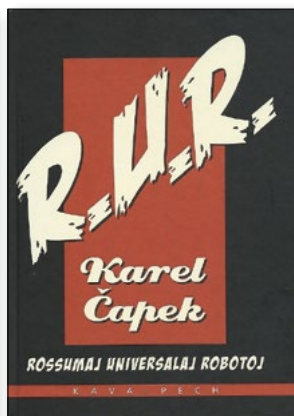
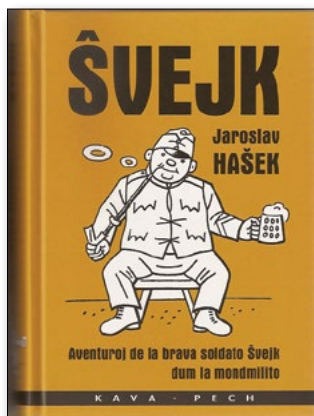
Kontraŭmilitaj libroj de KAVA-PECH

Mia eldonejo KAVA-PECH longdaŭre strebas eldonadi librojn kun kontraŭmilita literaturo.

De tiuj malpli novaj mi volas rememorigi la kontraŭmilitan sprite ironian romanon de Jaroslav Hašek *Aventuroj de la brava soldato Ŝvejko dum la mondmilito*, la averton kontraŭ la milito, verkita de Karel Čapek en sia sciencfikcia verko *R.U.R.*, la rigardon al la trista sorto de judoj dum la nazia regado *Taglibro de mia frato*, en kiu Chava Pressburger (kiel fraŭlino Eva Ginzová) montras historion de la holokaŭsto en Prago per okuloj de sia frato Petr Ginz, ĉiuflanke dotita juda knabo, kies juna vivo finiĝis kruele en

gaskamero, kaj la heroan agadon de la savinto de multaj judaj kaj germanaj senparencaj infanoj (ne ĉiam orfoj, al kelkaj oni iujn parencojn poste retrovis) senpere post la dua mondmilito, priskribitan en la verko de Karel Kraft *Heroo de amo* kun la subtitolo *La vivo de Přemysl Pitter*.

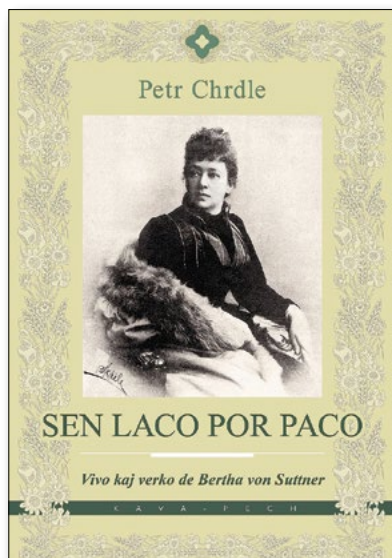
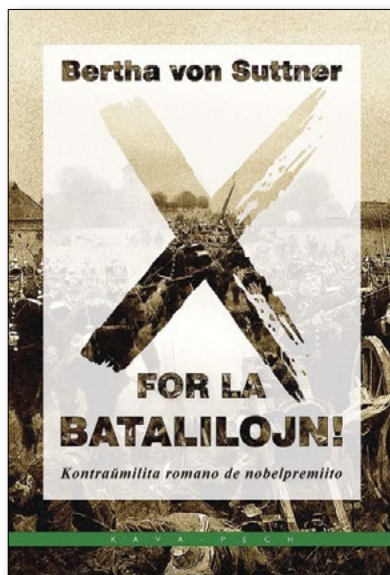
El la kontraŭmilitaj verkoj, eldonitaj antaŭ nelonge, mi nomu almenaŭ *Heredantoj de silentado* de Sabine Dittrich, la romano, en kies fono estas montritaj komplikaj rilatoj inter multaj ĉeĥoj kaj germanoj post la dua mondmilito, *Home en senhomeco* de aŭstra esperantisto kaj humanisto Martin Stuppig, rememoranta pri unu el la plej kruelaj bataloj de la dua mondmilito ĉe Montecassino, kaj la vivon en la britaj militkaptitejoj en Egipto, aŭ el la plej freŝa historio *La ŝtono de la amo*, en kiu la aŭtoro Sali Bashota, sendube la nun plej elstara kosova poeto, en la formo de poezio kaj poezia prozo respeguligas suferon de la kosovanoj dum kaj tuj post la milito en Kosovo.

Ankaŭ ĉi-jare la eldonejo daŭrigas tiun tradicion, ĉi-foje omaĝante la unuan virinan Nobel-premiiton pri paco Bertha von Suttner. Jam printempe aperis ŝia plej fama kontraŭmilita romano *For la batalilojn!*. Ĝin origine, en la jaro 1889, longe neniu eldonejo pretis aperigi (malgraŭ la jama alta renomo de la aŭtorino kiel fama verkisto) timante la reagon de la ĝenerale militema medio en la mititistaj Prusio kaj Aŭstrio. Sed poste ĝi fariĝis la plej sukcesa kaj onidire la plej tradukata libro de la 19-a jarcento.

La sloganojn pri honoro kaj gloro kaj pri la volonta heroo morto nomas Bertha von Suttner en sia verko “blasfemado”. Mi citu almenaŭ mallongan fragmenton: Kiam iu post perdita batalo restas kuŝanta sur la kampo kun frakasitaj membroj kaj tie netrovita, post kvar aŭ kvin tagoj kaj noktoj de sufero pro malsato, soifo kaj nedireblaj doloroj, vivante putranta, pereas — samtempe konsciante, ke lia morto neniel utilos al la patrujo, sed nur malesperigos liajn amatojn — tiam mi dubas, ĉu li volonte mortas kun la krio “Por la patrujo!”.

Jen la citaĵoj de almenaŭ du elstaruloj, post kiam ili tralegis la verkon. Iliaj leteroj troviĝas en la konservita korespondaĵo de la aŭtorino. Albert Nobel: “Jus mi finlegis vian majstroverkon. Oni diras, ke ekzistas du mil lingvoj; sed ne ekzistas eĉ unu, en kiun tiu via perfekta verko ne devus esti tradukita, por ke oni ĝin legu kaj pensu pri ĝi...”; kaj Lev Nikolajevič Tolstoj: “Mi tre estimas vian verkon kaj mi supozas, ke la eldono de tiu via verko estas bona signo”. Nuligon de sklaveco antaŭis la fama libro de alia virino

Harriet Beecher-Stowe “Dometo de onklo Tom”. Donu al ni Dio, ke post la eldono de via libro estu forigitaj militoj.

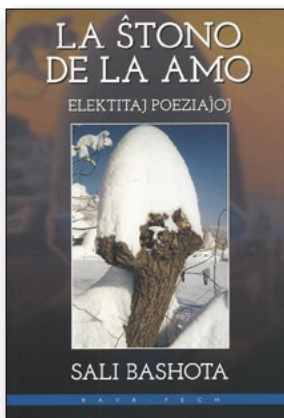
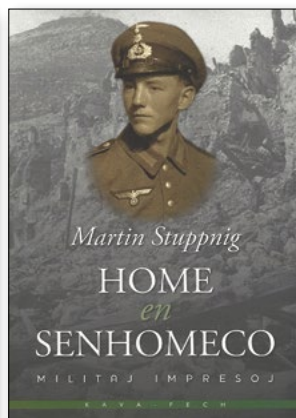
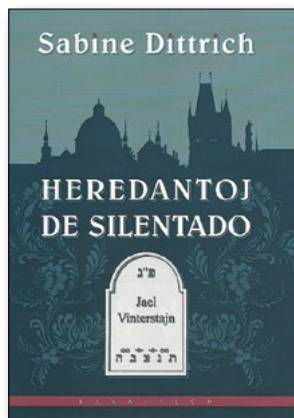
Temas pri la dua eldono de la traduko en Esperanton fare de Armand Caumont el la jaro 1914, lingve reviziita per kolektivo de esperantistoj, gvidata de Franko Luin en 2001, envicigita en la renomman serion de UEA Oriento-Okcidento. Mi intencis fine de la libro aldoni ĉapitreton pri la tre interesa vivo de la aŭtorino, sed fine mi ne faris tion, ĉar la dikan libron mi eldonis en ekstreme malgranda eldonkvanto 150 ekzempleroj, do ĝi estas relative multekosta; kaj mi supozas, ke la interesege vivo kaj agado de Bertha von Suttner valoras veni en la manojn de pli da legantoj, kio pli probable, se temas pri malpli ampleksa kaj pli favorpreza libro.

Mi do verkis apartan libron pri la aŭtorino *Sen laco por paco* kun la subtitolo *Vivo kaj verko de Bertha von Suttner*. Ĝi sufiĉe detale priskribas ne nur ŝiajn vivon kaj verkon, kion promesas la subtitolo, sed ankaŭ la tensioplanan politikan situacion kaj pacmovadon en Eŭropo antaŭ la eksplodo de la Granda Milito.

Mi forte esperas, ke tiuj kontraŭmilitaj libroj trovos siajn legantojn, la pacon subtenantajn esperantistojn, kiujn la verkoj pensigos ne nur pri la historiaj eventoj, sed ankaŭ pri multaj paraleloj kun nuntempo, en kiu ni vivas.

Pli da informoj pri la menciitaj libroj kaj ankaŭ pri la ceteraj eldonaĵoj de KAVA-PECH por esperantistoj vi trovos ĉe <https://kava-pech.cz/esperanto>.

Petro Chrdle, chrdle@kava-pech.cz

Trevor Steele: *Der Flug des Kakadus*

Phoibos Verlag, Wien 2019; broschiert, 346
Seiten. Aus dem Esperanto übersetzt von
Christian Cimpa. (Original: *Flugi kun kakatuoj*,
FEL 2010).

Trevor Steele ist ein bestens bekannter Autor. Das gilt für seine Muttersprache Englisch, noch mehr aber für seine geliebte Zweitsprache Esperanto. Als Leser des Romans befinden wir uns im 19. Jahrhundert, in der britischen Kolonie *Western Australia*.

Der Hauptkonflikt entspinnt sich zwischen habgierigen britischen Geschäftsleuten und Farmern auf der einen Seite, die nach und nach fruchtbares Land an sich reißen und den sich dagegen auflehrenden Eingeborenen-Stämmen. Die Hauptfiguren auf beiden Seiten sind Billy Dixon, ein junger englischer Einwanderer, der in Australien sein Glück sucht, und Yungaburra, ein ungewöhnlich begabter Eingeborener, der sich zunächst mit Billy anfreundet und durch ihn grundlegendes Wissen über europäische Kultur und Kriegsführung erwirbt. Yungaburra lebt nach einem Streit mit seinem mächtigen Onkel Elmaru über sein ausschweifendes Sexualleben lange Zeit von seinem Stamm getrennt. Als sich der Konflikt zwischen den Aborigines und den weißen Siedlern, in deren Diensten Billy und Yungaburra als Polizisten stehen, verschärft, muss sich letzterer für eine Seite entscheiden. Er tötet Billy und kehrt zu seinem Stamm zurück, um die englischen Eindringlinge zu bekämpfen. Das Ende der Erzählung spiegelt die wahre Geschichte Australiens: Dem Sieg der Briten folgt die Zurückdrängung der Aborigines in lebensfeindliche "Reservate", wo sie bis in unsere Tage dem physischen und psychischen Verfall ausgesetzt sind – allen Bemühungen der australischen Regierung zum Trotz, sich durch ein neues politisches Gebaren von den Verbrechen des Zeitalters der »Pioniere« abzugrenzen.

Zu einem wahren literarischen Werk wird der Roman nicht durch die beeindruckende australische Landschaft oder die zahlreichen historischen Details, sondern durch die Art, wie der Autor sie uns näherbringt. Kennzeichen guter Literatur ist es, dass sie dem Leser kein moralisches Urteil aufdrängt, wie es häufig in Dreigroschen-Romanen

geschieht. Ein guter Autor sollte die geschilderte Handlung glaubhaft vermitteln ohne zu bewerten. Und darin ist Trevor Steele ein wahrer Meister, auch wenn der Leser leicht erkennt, auf welcher Seite das Herz des Autors schlägt.

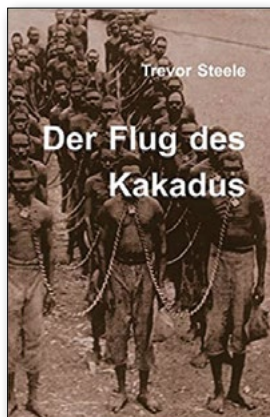
Hier bespreche ich nicht das Esperanto-Original, sondern seine deutsche Fassung, weshalb einige Worte zum Übersetzer angebracht sind. Ich finde, unserer Kultur mangelt es am Verständnis für den Wert »kongenialer« Übersetzungen belletristischer Texte. Weil der Übersetzer denselben Satz auf unterschiedlichste Arten wiedergeben

kann und seinen eigenen Ausdruck finden muss, ohne den ursprünglichen Inhalt zu verfremden, ist auch seine Arbeit – sofern gelungen – als künstlerisch zu bewerten. Diese Arbeit hat im Falle des Romans *Der Flug des Kakadus* (Original: *Flugi kun kakatuoj*) Christian Cimpa geleistet, ein Mitarbeiter der Sammlung für Plansprachen und des Esperantomuseums der Österreichischen Nationalbibliothek. Wichtig scheint mir hier, dass Christian Cimpa kein Unbekannter auf diesem Gebiet ist. Im Jahr 2017 erschien im renommierten Wiener Verlag Edition Atelier der faszinierende Roman *Turmstraße 4* des Esperanto-Schriftstellers Hans Weinhengst (Original: *Turstrato 4*). Ohne dessen

politische Anschauungen unbedingt zu teilen, musste ich den literarischen Wert seines Werks uneingeschränkt anerkennen – und ebenso das Geschick des Übersetzers einen adäquaten deutschen Ausdruck dafür zu finden. Ich ahnte bereits, dass mir sein Name in weiteren Übersetzungen

vergleichbarer Qualität wieder begegnen würde. Und tatsächlich präsentiert uns Christian Cimpa, der das österreichische Leseublikum mit der deutschsprachigen Version von Weinhengsts Erstlingswerk überrascht hat, nun den Roman *Der Flug des Kakadus* von Trevor Steele. Ziel dieser Bemühungen ist es wohl nicht, für die Sprache Zamenhofs zu werben, sondern hochwertige literarische Werke daraus breiten Kreisen zugänglich zu machen. Denn niemand, der die eine oder die andere Übersetzung gelesen hat, kann jemals wieder dem lachhaften Vorurteil erliegen, Esperanto sei eine leblose Konstruktion, unfähig zur Wiedergabe sensibler Gedanken oder pulsierender Emotionen. Bleibt zu hoffen, dass noch viele weitere Übersetzungen in dieser hervorragenden Qualität folgen ...

Vinko Ošlak, Klagenfurt

Bestellungen unter
https://www.esperanto-buecher.de/epages/82996652.sf/de_DE/?ObjectPath=/Shops/82996652/Products/L3052
bzw. <https://kuerzer.de/KakaduDE>

Medienecho

Herzlichen Dank für zugesandte Artikel und Hinweise. Bitte geben Sie bei Mitteilungen einen eindeutig identifizierbaren Absender und einen sinnvollen Betreff an damit sie nicht im Spam-Ordner landen.

Netzbeiträge, die nur über Angabe persönlicher Daten, per Passwort, kostenpflichtig oder nach Anmeldung zu lesen sind, werden in dieser Zusammenstellung nicht berücksichtigt.

Auf nicht im Netz erschienene Berichte, die aber vorliegen, wird hingewiesen. Diese können Interessenten gerne als Kopie zum persönlichen Gebrauch (nur per Netzpost) zugesandt werden. Anfragen an "medienecho@esperanto.de" – Bitte den jeweils genannten Betreff angeben.

Ohne Datum

Die Posthörnchen-Seite

Esperanto - Eine Sprache erwacht

Ein Stück Nachkriegsgeschichte auf philatelistischen Dokumenten

<https://www.posthoerhnaufdrucke.de/esperanto-eine-sprache-erwacht.html>

29. September 2019

Pfälzischer Merkur, Zweibrücken

Durch Lieder andere Kulturen erleben

https://www.pfaelzischer-merkur.de/region/zweibruecken/chor-fuer-zusammenarbeit-mit-osteuropa-zmo_aid-46175465

... der Chor [sang] Lieder in zehn Sprachen. Besondere Aufmerksamkeit erregten die außergewöhnlichen

Gesänge auf Esperanto. Der Vorsitzende des Zweibrücker Esperanto-Vereins, Oliver Walz, erklärte das Besondere dieser einfach Plansprache. „Esperanto ist 35 Mal einfacher zu lernen als Englisch.

Außerdem respektiert es als erste Fremdsprache jede Muttersprache.“

9. September 2019

Radio Dreyeckland

Esperanto-Magazin

<https://player.fm/series/radio-dreyeckland-180765/esperanto-magazin-montag-09092019>

8. September 2019

Pfälzischer Merkur

Zweibrücker Otto Walz feiert seinen 70. Geburtstag

Grenzenlose Möglichkeiten mit Esperanto

Bereits als Schüler kam der langjährige Präsident des Saarländischen Esperantobundes, Vorstandsmitglied im Deutschen Esperanto-Bund und Delegierter im Esperanto-Weltbund sowie Gründer des Esperanto-Clubs Zweibrücken mit der Eine-Welt-Sprache in Berührung. Seine Begeisterung ist im Laufe seines erlebnisreichen Lebens beständig gewachsen und auch mit 70 Jahren ist "Sinjoro Esperanto" vielfältig und hoch engagiert.

https://www.pfaelzischer-merkur.de/region/zweibruecken/esperanto-klub-zweibruecken_aid-45686095

1. September 2019

swissinfo

When Switzerland broadcast Esperanto around Europe

Eine Seite auf Englisch mit einem Beitrag von Claude Piron

https://www.swissinfo.ch/eng/language-from-the-archives_when-switzerland-broadcast-esperanto-around-europe/45177656#comments

1. September 2019

Süddeutsche Zeitung

Vom Bauerndorf zur Gartenstadt

Unter dem Namen "Parkurbo" plante Architekt Fritz Sievers im Jahr 1912 am Ostufer der Würm eine Hauptstadt für die

The screenshot shows a news article from the 'Pfälzischer Merkur' dated 08. September 2019. The headline is 'Zweibrücker Oliver Walz feiert 70. Grenzenlose Möglichkeiten mit Esperanto'. The article mentions that Oliver Walz, president of the Saarländischer Esperantobundes, has been involved with Esperanto since his school days. It also includes a small photo of Oliver Walz holding a bottle of 'Sinjoro Esperanto' and a 'Vergrößern' button.

The screenshot shows an article titled 'Der Bruch in der Kommunikation' by Björn Marx, published on 27.08.2019. The article discusses the Meakusma VoG festival, which has been established since 2016 and attracts national and international artists and visitors to Ostbelgien. It mentions that the festival was held at the IKOB and the Friedenskirche, and that it will continue on Sunday, 8. September, with a program point in Kelmis. The festival runs from September 6th to 8th.

weltweite Esperanto-Gemeinde - mit 500 Einfamilienhäusern, Kirche, Theater, Kasino, viel Grün und einigem mehr.
<https://www.sueddeutsche.de/muenchen/landkreismuenchen/tag-des-offenen-denkmals-vom-bauerndorf-zur-gartenstadt-1.4583532>

1. September 2019

Radio F.R.E.I.

Einstündige Radiosendung aus Thüringen

https://www.radio-frei.de/?iid=1&ksubmit_show=sendung&kunixtime=1567360800

27. August 2019

Grenzecho

Der Bruch in der Kommunikation

Teil der Gemeinde Kelmis ist das Territorium des zwischen 1816 und 1919 unabhängigen Neutral-Moresnet, ehemals "Esperanto-Staat". Um den völkerverbindenden Aspekt des "Zamenhof Project" zu unterstreichen, fiel die Wahl daher auf Kelmis als Austragungsort.

<https://www.grenzecho.net/19932/artikel/2019-08-27/der-bruch-der-kommunikation>

25. August 2019

Pfälzischer Merkur

Liane Widmann-Lichtel ist nach rund 30 Jahren Ortsvorsitz in Zweibrücken jetzt zur Z.M.O.-Vorsitzenden von Rheinland-Pfalz gewählt worden.

https://www.pfaelzischer-merkur.de/region/zweibruecken/zusammenarbeitmitosteuropa-zmo_aid-45343573

24. August 2019

Berliner Woche

Die Idee zu einem Esperanto-Platz kam aus der direkten Nachbarschaft

Völkerverständigung ist eine erstrebenswerte Sache, deshalb ist nicht weiter verwunderlich, dass es in der Nähe des S-Bahnhofs Sonnenallee einen Esperanto-Platz gibt – benannt nach der Kunstsprache, die Ende des 19. Jahrhunderts geschaffen wurde.

https://www.berliner-woche.de/neukoelln/c-kultur/die-idee-zu-einem-esperanto-platz-kam-aus-der-direkten-nachbarschaft_a228361

24. August 2019

Uckermark-Kurier

Mit einer Sprache um die ganze Welt

Esperanto, eine internationale Sprache. Edeltraut Henning aus Prenzlau beherrscht sie. Das verhalf ihr zu internationalen Freundschaften.

<https://www.uckermarkkurier.de/uckermark/mit-einer-sprache-um-die-ganze-welt-2436522108.html>

21. August 2019

Pfälzischer Merkur

Eine Weltsprache, die Spaß macht

"Saluton! Bonan tagon!" So begrüßt sich jeden Donnerstag Nachmittag eine kleine Gruppe im Zweibrücker

Mehrgenerationenhaus. Sie erklären: "Ni lernas Esperanton – wir lernen Esperanto". Heiter, mit animierten Zeichentrickfilmen, Liedern auf Esperanto mit Untertiteln, um die Worte zu erkennen, oder aus Zeitschriften erinnert nichts an stures Vokabellernen und Grammatikpauken aus der Schulzeit.
https://www.pfaelzischer-merkur.de/region/zweibruecken/internationaler-esperanto-club-zweibruecken_aid-45239617

21. Aug. 2019

Herzberg

Das Esperanto-Centro bietet einen ganzjährigen Klub an.

<https://www.herzberg.de/regional/veranstaltungen/esperanto-klub-900000746-25580.html>

19. August 2019

Kultur-online

Es war einmal ... Esperanto!

Als Kind hörte ich täglich die Nachrichten in Esperanto, obwohl ich die Sprache nicht verstand. Bei uns lief damals fast den ganzen Tag das Radio, und die Nachrichten wurden einmal am Tag nach der deutschen Version auf Englisch, Französisch und eben Esperanto gesendet. Das lag daran, dass Österreich Jahrzehnte lang ein wichtiges Land für die bekannteste Kunstsprache war.

<https://www.kultur-online.net/inhalt/es-war-einmal-esperanto>

8. August 2019

Radio F.R.E.I.

Einstündige Radiosendung aus Thüringen

https://www.radio-frei.de/index.php?iid=1&ksubmit_show=sendung&kunixtime=1565247600

2. August 2019

Berliner Woche

Was hat der Bezirk Lichtenberg mit der Kunstsprache Esperanto zu tun? Mehr, als manch einer glauben mag. Ausführlichere Antwort geben eine Ausstellung im Rathaus, ein thematischer Spaziergang und ein literarisch-musikalischer Abend im Zamenhofpark.

https://www.berliner-woche.de/lichtenberg/c-kultur/erinnerung-an-esperanto-erfinder_a225490

30. Juli 2019

Baden online

Picknick im Grünen mit Esperantogruppe

Große Resonanz fand das Picknick der französischen Esperantisten nahe der Mimrambrücke mit den deutschen Sprachfreunden.

<https://www.bo.de/lokales/verein-und-schulen/achern-oberkirch/picknick-im-gruenen-mit-der-esperanto-gruppe>

26. 7. 2019

Augsburger Allgemeine

Junge Unterallgäuerin: "Ohne Esperanto gäbe es mich nicht"

<https://www.augsburger-allgemeine.de/bayern/Junge-Unterallgaeuerin-Ohne-Esperanto-gaebe-es-mich-nicht-id55012451.html>

Kalendaro

Oktobro 2019

27. okt - 04. nov: AŬTUNE, la Esperanto-ferioj en Baugé, Francio. 8-a komuna feriado por infanoj, adoleskantoj, familioj, geavoj, kun kursoj, koruso kaj aliaj aktivaĵoj. Organizas: Esperanto-Kastelo Greziljono, MCE Grésillon, FR-49150 Baugé-en-Anjou, Francio. Retadreso: kastelo@gresillon.org

Novembro 2019

01-03: Klač-Kunveno Post-Somera en Bodegraven, Nederlando. KKPS, "Klač-Kunveno Post-Somera", okazas ĉiujare en Nederlando, en semajnfino ĉirkaŭ Haloven. La oka KKPS okazos en Bodegraven, inter la grandaj urboj de Nederlando. Organizas: Nederlanda Esperanto-Junularo. Retadreso: esperantojongeren@gmail.com

07-10: 6-a Internacia Lernejo de Esperanto en Bartošovice, Ĉeĥio. Antaŭtagmeza lingvokursoj, ekskursi, kultura kaj amuza programoj. Aliĝlimdatoj por tranokto en la kastelo: 15.9.2019 (poste sengarantie). Kontakto: verdastacio@gmail.com

08-10: Esperanto-Wochenendkursus / semajnfina kurso en Herzberg am Harz - la Esperanto-urbo, Germanio. Esperanto-Wochenendkursus. Semajnfina Esperanto-kurso por komencantoj kaj progresintoj. Organizas: Esperanto-Centro (Interkultura Centro Herzberg / ICH), Esperanto-Centro, DE-37412 Herzberg am Harz - la Esperanto-urbo, Germanio. Retadreso: esperanto-zentrum@web.de

16-17: Internacia Radioamatora Konkurso de ILERA – ekde 00:00 horo la 16-an de nov. ĝis 23:59 la 17-an de nov. – en ĉiuj radioamatoraj bendoj plus Echolink. Estas rekomendite uzi la Esperantajn frekvencojn: 3.766 MHz, 7.066 MHz, 14.266 MHz, 21.266 MHz kaj 28.766 MHz. Pliaj informoj ĉe ILERA, Internacia Ligo de Esperantistaj Radioamatoroj, Hans B. Welling, zum Ortenbrink 42, DE-49205 Hasbergen, Germanio, radioonde DJ4PG, interrete: dj4pg@t-online.de

22-23: Expolingua en Berlino: www.expolingua.com – rigardu ankaŭ la retpaĝojn <https://www.tradefairdates.com/Expolingua-M1375/Berlin.html>; <https://www.linkedin.com/company/expolingua-berlin>; <https://www.facebook.com/EXPOLINGUA/>

22-24: SKEJ-semajnfino en Chata u Toma, Skalica, Slovakio. SKEJ-semajnfino okazos en ĉarma ĉaledo "U Toma" (adreso: Vinohradnícka oblasť č. 158, Skalica, 90901, Slovakio). Dum tiu ĉi semajnfino atendas vin diversspecaj programeroj, kiuj ne estos ligitaj nur al SKEJ-aktivaĵoj, sed atendas vin ankaŭ interesaj distraj programeroj, teamkonstruado, ktp. Plejparto de la programo okazos en la slovaka, pro administraj kaj movadaj aferoj en Slovakio.) Organizas: SKEJ - Slovenská esperantská mládež. Retadreso: skej@esperanto.sk

30: Antaŭkristnaska Renkontiĝo en Písek, Ĉeĥio. Tradicia aranĝo, organizata de la klubo "La Ponto" Písek, ekde la 10-a horo. Je la 11-a kultura adventa matineo, ĉi-foje en la ĉi-jare nove malfermata konstruaĵo de la Urba Biblioteko kaj ekspozicieto pri Esperanta literaturo (ĉelingve, ankaŭ por la urba publiko). Poste tagmeza promeno tra la urbo, ev. vizito de la interesaj ekspozicioj. Posttagmeza programo dediĉita al 160-jariĝo de d-ro Zamenhof kaj al kristanaj kaj popolaj adventaj tradicioj. Detala programo disponeblas en oktobro. Kontakto: Pavla Dvořáková, pisek@esperanto.cz

30: 51-a Malferma Tago de la Centra Oficejo de UEA kaj TEJO en Rotterdamo, Nederlando. La stabo de la Centra Oficejo de UEA kaj TEJO invitas ĉiujn al la 51-a Malferma Tago, kiu okazos sabate, la 30-an de novembro 2019, de la 10-a ĝis la 17-a horo en la CO de UEA kaj TEJO en Rotterdamo, Nederlando, ĉe Nieuwe Binnenweg 176. Organizas: Orlando Raola (Estrarano de UEA pri Kulturo kaj Kongresoj), Said Baluči (stabano de TEJO). Retadreso: said@co.uea.org

Decembro 2019

13-15: GEA-Klerigmoduloj en Herzberg am Harz - la Esperanto-urbo, Germanio. Klerigsemajnfino kun fakaj prelegoj, kun Zamenhof-festo, ktp. Organizas: Germana Esperanto-Centro (GEA-Filio), Esperanto-Centro, DE-37412 Herzberg am Harz, Germanio. Retadreso: esperanto-zentrum@web.de

14: Zamenhoffesto en Berlino 2019 en Kiezspinne – Oranĝerio, Schulze-Boysen-Straße 38, D-10365 Berlin, Germanio. Tempo: 15:00-19:00. Provizora programo: Malfermo, festprelegeto, salutvortoj de gastoj, prezentado de interesaj libroj, koncertoj, komuna kantado. Dum la tuta tempo de la aranĝo: Libroservo, ekspozicio "10 jaroj Zamenhofparko". Do, venu amase kaj ĝuu internacian kaj neforgeseblan etoson, pligrandigu vian librotrezoron kaj ĝojigu vian stomakon per unika bufedo de frandaĵoj, aŭ simple babilu kun malnovaj kaj novaj amikoj, aŭ havu ideojn por kristnaskaj donacoj! Organizas: Esperanto-Ligo Berlin-Brandenburgio, Ronald Schindler, Eberswalder Str. 15, D-15234 Frankfurt (Oder), Germanio. Retadreso: RonaldSchindler@web.de, tel: +49 1514 1419673

14-15: 7-a Granda lokŝumado en Bratislavo en Slovakio. Renkontiĝo de esperantistoj meze de Bratislavo, kun vizito de la antaŭkristnaska bazar, gustumado de slovaka specialaĵo "lokŝoj", kristnaska grogo, promenado, kafumado, teumado, babilado... Organizas: E-mental'. Retadreso: e-mentalprago@seznam.cz

27. dec - 03. jan: 11-a Junulara Esperanto-Semajno, JES en Karlów, Pollando. JES estas unu el la plej grandaj Esperanto-aranĝoj de la junularo. Ĉiujare ĝi okazas ĉirkaŭ novjaro, dum unu tuta semajno, kutime en Germanio aŭ Pollando. La 11-an JES-on organizas Polska Młodzież Esperancka, Pola Esperanto-Junularo (PEJ). Retadreso: jes@pej.pl

27. dec - 03. jan: 18-a Novjara Renkontiĝo (NR) en Wiesbaden, Germanio. Kutime ĉ. 150-200 gastoj, inter ili sesdeko da infanoj kaj junuloj. Multaj prelegoj, kultura programo. Apartaj programeroj por junuloj sub la nomo "Novjara Internacia Semajno" (NIS). Konversacia rondo kaj kursoj por komencantoj kaj progresantoj. Organizas: Lu Wunsch-Rolshoven, Wicelstr. 9, 10551 Berlin, Germanio. Retadreso: lu.esperantoland@gmx.de

28: Esperanta Silvestro en Česká Třebová, Ĉeĥio. Tradicia aranĝo kun kultura kaj amuza programoj. Komenco je la 19-a horo en la restoracio "Národní dům" (Nacia domo), adreso: ul. Kozlovská 565. ATENTU! – ĉi-jare ŝanĝiĝis la ĉefa organizanto! Kontakto: Ladislav Kovář, kovar.lad@email.cz

28. dec - 03. jan: LUMINESK' – la silvestra renkontiĝo de Germana Esperanto-Asocio en Königswinter/Germanio. Demandoj ĉe Andreas Diemel: demandoj@luminesk.de aŭ telefone +49 203 2964 877. Ni petas atenti, ke ĉi-jare LUMINESK' daŭras nur ses noktojn, pro organizaj kialoj flanke de la domo.

Deutscher Esperanto-Bund e.V.
Nils Brinkmann

09.09.2019

Protokoll der Bundesversammlung am 09.06.2019 in Neumünster

Beginn der Versammlung: 09.10 Uhr

Anwesende Stimmberechtigte: 77

Vom Vorstand anwesend:

Wolfgang Bohr, Barbara Brandenburg, Ulrich Brandenburg,
Andreas Diemel, Andreas Emmerich, Franz Kruse, Dr.
Matthias Hecking, Julia Noe.
Krankheitsbedingt entschuldigt: Oliver Walz

1. Eröffnung

a) Begrüßung

Der Bundesvorsitzende Ulrich Brandenburg begrüßt die Anwesenden und eröffnet die Versammlung. Er weist darauf hin, dass aus rechtlichen Gründen die Versammlungssprache Deutsch ist.

In einer Schweigeminute wird der Verstorbenen des abgelaufenen Jahres gedacht:

Edelgard Fischer, Markus Beyer, Alke Geveke, Johannes Jankowski, Manfred Retzlaff, Kurt Güse, Marga Spittler, Anton Kronshage, Klaus Ellichsen, Peter Brezovar, Marianne Dörner, Agnes Kronshage, Karl Bernhard, Thea Retzlaff, Ursula Fahrion, Heide Schäffer, Heinz Hoffmann, Erich Potschka sowie Helga Czern-Terpitz.

b) Feststellung der Beschlussfähigkeit

Die Einladung zur Bundesversammlung vom 7. Februar 2018 wurde rechtzeitig mit der Verbandszeitschrift „Esperanto aktuell“ (Nr. 252, 1/2019) verschickt. Damit ist die Versammlung, unabhängig von der Anzahl der Anwesenden, beschlussfähig.

c) Genehmigung der Tagesordnung

Die Tagesordnung wird einstimmig angenommen.

d) Wahl des Protokollführers und des Versammlungsleiters zu TOP 3 und 4a

Auf Vorschlag von Ulrich Brandenburg wird Nils Brinkman einstimmig zum Protokollführer gewählt. Ebenfalls einstimmig wird Dr. Johannes Müller zum Versammlungsleiter für die TOP 3 und 4a gewählt.

e) Genehmigung des Protokolls der Bundesversammlung 2018

Das genannte Protokoll wurde in der Ausgabe 4/2018 von "Esperanto aktuell" veröffentlicht. Es wird einstimmig bei 4 Enthaltungen gebilligt.

2. Berichte der Bundesorgane

a) Bericht des Vorstandes

Ulrich Brandenburg verweist auf den schriftlichen Tätigkeitsbericht und gibt einen Überblick über die Vorstandsarbeit seit der letzten Bundesversammlung in Zweibrücken. So fanden seitdem vier Vorstandssitzungen statt, und zwar während des Kongresses in Zweibrücken sowie Anfang September 2018 in Berlin, Ende Oktober 2018 in Herzberg und Mitte März 2019 in Neumünster. Hinzu kamen ein reger E-Mail-Verkehr und Telefonkonferenzen alle 14 Tage.

Der Vorsitzende dankt insbesondere dem Team der Organisatoren des 35. PSI und Uli Ender, der die Organisation des Rundreise- und Vortragsprogramms übernommen hat. Andreas Emmerich berichtet über seine Tätigkeit als stellv. Vorsitzender, u.a. über das Ergebnis seiner Bemühungen in einem komplizierten Erbfall. Franz Kruse (IT) berichtet über seine Tätigkeit als IT-Beauftragter. In der halben bisherigen Legislatur sei es seine Hauptaufgabe gewesen, das bisherige Datenmaterial zu sichten und zu sortieren. Es sei ein Datenmanagementsystem vorhanden, das befüllt werden müsse. Trotz einiger Mängel solle das System in der derzeitigen Form beibehalten werden.

Dr. Matthias Hecking berichtet über ein neues System zur Mitgliederverwaltung und zur Umsetzung der neuen Datenschutzgrundverordnung.

Julia Noë berichtet über ihre Tätigkeit als Online-Content-Redakteurin.

Andreas Diemel (Veranstaltungen) berichtet über die vergangenen Veranstaltungen LUMINESK und PSI, die erfolgreich verlaufen seien.

Barbara Brandenburg (Verwaltung) berichtet zu Fragen der Mitgliederverwaltung sowie zur Arbeit an einem

Gesamtkatalog der bei den Gruppen vorhandenen Esperanto-Bibliotheken. Die Staatsbibliothek Berlin habe erklärt, ca. 80 wertvolle katalogisierte Bücher zu übernehmen, welche u.a. aus Erbschaften stammten. Der Vorsitzende weist auf die gute Zusammenarbeit mit der Deutschen Esperanto-Jugend hin und würdigt die Arbeit der Beauftragten - u.a. Zsófia Kóródy (Unterricht), Lu von Wunsch-Rolshoven (Öffentlichkeitsarbeit) - sowie der Redaktion von „Esperanto aktuell“, Stano Marček und Yashovardhan Singh.

b) Bericht des Schatzmeisters

Dr. Matthias Hecking erläutert seinen Kassenbericht, der unter dem Titel „Die Konsolidierung der Finanzen macht Fortschritte“ in „Esperanto aktuell“, Nr. 2/2019, S. 14 abgedruckt ist. Ferner erläutert er den Jahresabschluss 2018 im Vergleich zum Haushaltsplan 2018 (abgedruckt in „Esperanto aktuell“, 2/2019 (Nr. 254), Seiten 11 bis 13). Es ergibt sich eine Fragerunde u.a. zur Generierung neuer Einnahmequellen. Ulrich Brandenburg weist auf das Programm „Erasmus +“ hin, gibt aber zu bedenken, dass ein Bezug von Fördermitteln mit teils erheblichem Verwaltungsaufwand verbunden und überdies ausschließlich projektbezogen sei. Weitere Mittel könnten ggf. für den nächsten deutsch-polnischen Kongress eingeworben werden. Andreas Emmerich erklärt seine Bereitschaft, auch weiter in Sachen Schenkungen und Erbschaften zu beraten.

Dr. Hecking verweist auf das „strukturelle Defizit“ in Höhe von 10.851 €. Es gebe zwar (nicht budgetierte) Überschüsse bei den Veranstaltungen PSI und LUMINESK, jedoch auch außerordentliche Mehrausgaben bei Strom und Miete der Geschäftsstelle sowie für Rechtsberatung. Außerdem sei ein Rückgang bei Spenden und Beiträgen zu verzeichnen. Der Vorstand bittet die Mitglieder um Spenden zur Aufstockung des Kapitals. Dr. Hecking bittet die Mitglieder ferner, Änderungen bei der Bankverbindung zeitnah mitzuteilen. Mittel für Landesverbände und Ortsgruppen stünden zur Verfügung, ebenso für projektgebundene Ausgaben. Auszahlungen könnten jedoch nur gegen Belege geleistet werden; auch sei ein gewisser zeitlicher Vorlauf zur Begleichung erforderlich.

c) Bericht des Rechnungsprüfers

Uli Ender berichtet über die Kassenprüfung, die am 16.02.2019 (s. „Esperanto aktuell“, Nr. 2/2019, Seite 15) stattfand. Die Kassenprüfer empfehlen die Entlastung des Vorstands und danken dem Schatzmeister für seine Arbeit.

Der Vorsitzende gibt vor Entlastung des Vorstands die Sitzungsleitung an Dr. Johannes Müller weiter und dankt Julia Noë, die den Vorstand aus beruflichen Gründen verlässt, für die gute Zusammenarbeit.

3. Entlastung des Vorstands und der Kassenprüfer

Es wird beantragt, den Vorstand zu entlasten. Bei Enthaltungen der Vorstandsmitglieder wird der Vorstand entlastet.

4. Wahlen zu den Bundesorganen

a) Wahl des Vorsitzenden

Ulrich Brandenburg ist bereit zu kandidieren. Weitere Kandidaten gibt es nicht. Er wird einstimmig gewählt. Er nimmt die Wahl an.

b) Wahl weiterer Vorstandsmitglieder

Wolfgang Bohr, Barbara Brandenburg, Nils Brinkmann, Andreas Diemel, Andreas Emmerich, Dr. Matthias Hecking, Franz Kruse und Oliver Walz werden vom Vorsitzenden vorgeschlagen.

Weitere Kandidaten für den Vorstand: keine
Der Vorstand wird bei einer Enthaltung gewählt. Alle Vorstandsmitglieder nehmen die Wahl an.

c) Wahl eines von zwei Rechnungsprüfern

Auf Vorschlag des Vorsitzenden wird Uli Ender als einer von zwei Rechnungsprüfern bei einer Enthaltung wiedergewählt. Er nimmt die Wahl an.

5. Haushaltsplan 2020

Dr. Hecking erläutert die Mitgliederzahl und -struktur von DEJ und DEB und den Haushaltsplan (s. „Esperanto aktuell“, Nr. 1/2019, Seiten 10 bis 11). Er berichtet über die Einnahmesituation. Die Beitragseinnahmen müssten geringfügig niedriger angesetzt werden als im veröffentlichten Entwurf veranschlagt.

Beschluss über den Haushaltsplan:
Bei einer Enthaltung wird der Haushaltsplan in der leicht geänderten Form angenommen.

6. Behandlung von Anträgen (s. „Esperanto aktuell“ 6/2018)

a) Datenschutzordnung (abgedruckt in „Esperanto aktuell“ 6/2018 (Nr. 252), Seite 9 – 10)

Dr. Matthias Hecking erläutert den Antrag. Bei einer Enthaltung wird die Datenschutzordnung angenommen.

b) Satzungsänderung aufgrund der EU-Datenschutzgrundverordnung (DSGVO)

Der Antrag ist abgedruckt in „Esperanto aktuell“, Nr. 6/2018, S. 8.

Bei einer Enthaltung wird der Antrag angenommen.

c) Vereinfachte Mitgliedschaftskategorien

Der Antrag ist abgedruckt in „Esperanto aktuell“, Nr. 6/2018, S. 8.

Der Antrag, die Mitgliederkategorien zu reduzieren, wird diskutiert.

Bei zwei Gegenstimmen und vier Enthaltungen wird der Antrag angenommen.

d) Beitragsordnung

Der Antrag ist abgedruckt in „Esperanto aktuell“, Nr. 6/2018, S. 8.

Die neue Beitragsordnung ist ebenfalls abgedruckt in „Esperanto aktuell“, Nr. 6/2018, S. 11.

Der Antrag wird diskutiert, insbesondere die Frage des Umgangs mit Beitritten im Verlauf eines Kalenderjahres.

Bei sechs Enthaltungen wird der Antrag angenommen.

e) Änderung der Förderrichtlinie

Der Antrag ist abgedruckt in „Esperanto aktuell“, Nr. 6/2018, S. 8.

Bei 2 Gegenstimmen und 8 Enthaltungen wird der Antrag angenommen.

7. Ort und Zeit der nächsten Bundesversammlung

Der Antrag des Vorsitzenden, die nächste Bundesversammlung im Rahmen des nächsten Deutschen Esperanto-Kongresses in Frankfurt/Oder / Slubice am 31.05.2020 abzuhalten, wird bei zwei Enthaltungen angenommen.

8. Verschiedenes

Der Vorsitzende berichtet, dass Thomas Bormann die Redaktion des DEB-Internetauftritts als Beauftragter übernehmen wird. Dies wird mit Applaus zur Kenntnis genommen.

Ehrenmitgliedschaft

Der Vorstand schlägt Pfarrer Albrecht Kronenberger zum Ehrenmitglied vor.

Bei einer Enthaltung wird der Antrag („einmütig“) angenommen.

„Fonduso Hans-Dieter Platz“

Ulrich Brandenburg berichtet, dass unter dem Dach der FAME-Stiftung ein „Fonduso HDP“ eingerichtet wurde, aus dem Aufenthalts- und Reisekostenzuschüsse für Teilnehmer aus Ländern mit beschränkten finanziellen Möglichkeiten geleistet werden können. Er bittet um Spenden zur Aufstockung dieses Fonds. Beiträge seien steuerlich absetzbar.

Der Vorsitzende schließt die Sitzung am 09.06.2019 um 11.53 Uhr.

gez.
Nils Brinkmann
(Protokollführung)

gez.
Ulrich Brandenburg
(Bundesvorsitzender)

Pedagogia studsesio: Ekzercoj – kreado kaj solvado

Kie? – En la kulturcentro Kvinpetalo, en la vilaĝo Bouresse, en bela regiono Puatuo.

Kiam? – De la 21-a ĝis la 25-a de oktobro 2019.

Kun kiuj? – Elstara gvidanto Katalin Kováts (kaj same elstaraj partoprenantoj: vi ☺).

Katalin Kováts, redaktoro de *edukado.net* kaj sperta trejnisto de Esperanto-instruistoj, gvidos la 5-tagan seminarion pri pedagogio.

En la seminario la partoprenantoj detale analizos la lingvajn kapablojn, trastudos la plurcent-eran ekzercokolekton de *edukado.net*, mem kreas ekzercojn kaj solvos aliajn. Specialan atenton ricevos tiklaj gramatikaj problemoj (kiel la uzo de akuzativo, posedaj pronomoj, partopoj kaj aliaj) kaj evoluigo

de aŭdkompreno kaj parolkapabloj. Eble aspektas timige serioze, sed mi povas certigi, ke dum tiaj seminarioj en pasintaj jaroj estis grandioza etoso. Estos sendube same ĉi-foje. Ne maltrafu la okazon ĝui ĝojigan lernadon!

La seminario taŭgos kaj por lingvolernantoj kaj por instruantoj ekde la nivelo B1-B2.

Bonvenon en Kvinpetalo!

Claude Nourmont
Esperanto-Centro Kvinpetalo

Akceptejo kaj poŝta adreso:

4 rue du Bureau, FR-86410 BOURESSE
Retadreso: informoj@kvinpetalo.org
Telefono: (+) 33 (0) 549 034 314
Retpaĝaro (pri restado, prezo, kaj aliaj teknikaj informoj): www.kvinpetalo.org

Informationen des Schatzmeisters

1. Spendenaufwurf

Weiterhin können die Mitgliedsbeiträge die jährlichen Kosten nicht decken. Die Kosten werden nur gedeckt, wenn die kulturellen Veranstaltungen weiterhin positiv abschließen und großzügig gespendet wird. Der Vorstand bittet die Mitglieder daher um Spenden zur Aufstockung des Kapitals des D.E.B. (gem. § 62 Abs. 3 Nr. 3 AO). Unser Spendenkonto:

Kontoinhaber: Deutscher Esperanto-Bund e. V.
Bank: Sparkasse Odenwaldkreis
BIC: HELADEF1ERB
IBAN: DE32 5085 1952 0040 1145 71

Sie können auch auf unser UEA-Konto geaa-n spenden

1. Nachweis der Spende / Zuwendungsbescheinigung

Mitgliedsbeiträge und Spenden eines
Kalenderjahres an den D.E.B. können Sie bei Ihrer

Einkommensteuererklärung als Sonderausgabe geltend machen:

- Falls Ihre Beiträge und Spenden **200 € übersteigen**, sendet Ihnen der D.E.B. im Folgejahre unaufgefordert eine Zuwendungsbescheinigung zu.
- Falls Ihre Beiträge und Spenden **200 € nicht übersteigen**, benötigen Sie keine Zuwendungsbescheinigung. Als Nachweis genügt alternativ 1. der Bareinzahlungsbeleg mit dem Vermerk der Bank "Zahlung erfolgt" oder 2. der von der Bank quittierte Überweisungsbeleg oder 3. ein Ausdruck des Homebanking. Folgende Angaben müssen auf diesem Beleg erscheinen: Name und Kontonummer des Auftraggebers, Name und Kontonummer des D.E.B., Betrag mit Buchungstag und in der Betreffzeile der Vermerk "Spende" oder "Mitgliedsbeitrag". Verwenden Sie sicherheitshalber die deutschen Bezeichnungen. Zusätzlich müssen Sie eine Kopie der nachfolgenden Bescheinigung über die Gemeinnützigkeit des D.E.B. dem Beleg beifügen:

Bescheinigung über Gemeinnützigkeit

Der Deutsche Esperanto-Bund e. V. ist wegen der Förderung des Völkerverständigungsgedankens und der Förderung von Wissenschaft und Forschung nach dem letzten uns zugestellten Freistellungsbescheid des Finanzamtes für Körperschaften I, Berlin vom 19.7.2017, Steuernummer: 27/663/59791 nach § 5 Abs. 1 Nr. 9 des Körperschaftsteuergesetzes von der Körperschaftsteuer und nach § 3 Nr. 6 des Gewerbesteuergesetzes von der Gewerbesteuer befreit, weil er ausschließlich und unmittelbar steuerbegünstigten gemeinnützigen Zwecken im Sinne der §§ 51 ff. AO dient.

- Falls Ihre Beiträge und Spenden 200 € nicht übersteigen, Sie aber trotzdem einmalig oder auf Dauer

eine Zuwendungsbescheinigung haben wollen, teilen Sie dies bitte der Geschäftsstelle oder dem Schatzmeister mit.

Dr. Matthias Hecking, Schatzmeister

Erasmus+: subvencioj por vojaĝi eksterlanden kaj kleriĝi

Kun la helpo de Sara Spanò kaj Francesco Maurelli (ili ambaŭ havas spertojn pri akiro de subvencioj el EU-fontoj) GEA ĉi-jare sukcesis ricevi fincan subtenon de la germana Erasmus+ -agentejo. La koncerna programo direktiĝas al aktivuloj de asocioj kaj celas subteni ilian "moveblecon": ili povu partopreni klerigajn kaj trejnajn eventojn en aliaj landoj de Eŭropa Unio. Kiam ni petis la subvencion en marto, ni ankoraŭ ne povis plene antaŭvidi, kiuj eventoj plej taŭgas por tiu celo.

Por du personoj eblas subvencii partoprenon en KAEST (konferenco pri apliko de Esperanto en scienco kaj tekniko) en 2020. La konferenco tradicie okazas en oktobro en Slovakio. Por pliaj du personoj subvencieblos partopreno en alia plikleriga evento, ekzemple en unu el la kursoj en la kastelo Grésillon (legu sur la antaŭa < pago). La subvencio konsistas el fiksita sumo por vojaĝkostoj, depende de la distanco, plus potaga sumo por pagi la restadon. Krome el la programo eblas pagi la aliĝkostojn. Por ricevi subvencion, la partoprenantoj devas preti registriĝi ĉe la Erasmus+ -agentejo kaj post reveno retpoŝte respondi kelkajn demandojn pri la evento. Klerigado kaj trejnado de aktivuloj estas evidenta celo de tiu programo.

Kandidatoj por subvencio bonvolu kontakti la GEA prezidanton:
ulrich.brandenburg@esperanto.de por ricevi pliajn informojn.

Erasmus+

Welt der Bücher und Zeitschriften – Esperanto und andere Plansprachen

Aktuelles, Wissens- und Bedenkenswertes aus der Deutschen Esperanto-Bibliothek Aalen

Folge 49 – Ist jemand bereit mitzuhelfen?

Enttäuschung ist noch ein milder Ausdruck dafür, was mich im Nachgang zu den Texten des vorherigen Hefts bewegt.

Ich hatte doch ziemlich klar formuliert: „Ich bitte daher um Hinweise, wenn jemand Material dazu [also zu den Anfängen und der Entstehungsgeschichte des D.E.B. sowie der Deutschen Esperanto-Bibliothek bzw. des Deutschen Esperanto-Instituts] kennt (oder besser noch: Personen, die sich damit bereits befasst haben).“

Aber auch: „Wer hat denn Lust, aktuelle Daten zu sammeln und dem als Liste gegenüber zu stellen, zu diesen Fragen ... ich bin gespannt, ob sich da einer findet, oder ob wenigstens jemand Hinweise dazu gibt, wo man belastbares Material für eine solche Datensammlung suchen soll ...“

Da jedoch keinerlei Reaktion erfolgte, stellen sich mir nun unterschiedliche Fragen wie etwa:

- Lohnte sich denn der Zeitaufwand, um solche Texte zu verfassen?
- Liest die überhaupt einer?
- Gibt es wirklich niemand, der etwas dazu beitragen könnte, und wären es nur vage Hinweise oder Tipps?
- Wartet man darauf, ob ich vielleicht selber etwas herausfinden werde?
- Oder interessiert das Thema schlichtweg keinen unter den Lesern (Mitgliedern)?

Nebenbei bemerkt: auch zu offensichtlich falschen Behauptungen (die ich erst jetzt im Nachgang bemerkte) kam keinerlei Reaktion oder Bitte um Richtigstellung.

Ich will das hier selbst erledigen: **Richtigstellung** zu Esperanto aktuell 38(2019)255(03)Folge46, auf S. 22 wurde in **fälschlicher Weise** behauptet: „... *Verbreitung des Esperanto in Deutschland so stand. Bis Ende 1902 gab es noch keine Gruppe. In den Folgejahren stieg deren Anzahl beständig, von 2 Gruppen in 1903, ... bis hin ...*“

Diese Aussage basierte auf den Angaben der zuvor genannten Bände, die ganz offensichtlich falsch waren.

Für die Zeit bis Ende 1902 sind mir diese **Esperanto-Gruppen im Deutschen Reich** bekannt:

Nürnberg seit 1888, Freiburg und München seit 1891, also mindestens **3 Ortsgruppen** und nicht „keine“!

Und so muss ich wohl meinen Aufruf erneuern und diesmal wesentlich präziser formulieren:

- Welche Ortsgruppen in Deutschland haben in den letzten Jahren oder Jahrzehnten ein rundes Jubiläum gefeiert (75 Jahre oder mehr) und haben aus diesem Anlass Informationen gesammelt, die als kleine Festschrift/Broschüre vorliegen oder auch als interne Sammlung?

Ich hoffe ja, dass wir viele dieser Veröffentlichungen in unserem Bestand haben, aber für die Erstellung einer Bibliografie braucht es zumindest den genauen Titel mit Erscheinungsjahr; idealerweise sollte die Veröffentlichung selbst zur Autopsie vorliegen.

Hilfreich könnten jedoch auch Hinweise sein, welche weiteren Gruppen glauben, ein solches Jubiläum feiern zu können oder bereits hinter sich zu haben, aber immer noch auf der Suche sind nach aussagekräftigem Material.

Hinweise, Tipps, Anregungen und Kritik (möglichst konstruktiv) und weitere Stichworte erbitte ich an diese extra eingerichtete Adresse: jubileo@esperanto-aalen.de.

Ich frage mich: kann das wirklich sein, dass keiner von folgender Festschrift Kenntnis hatte und mir einen Hinweis hätte geben können? Hier deren bibliografische Daten:

Behrendt, Arnold: Deutscher Esperanto-Bund e.V., ein Rückblick auf 25 Jahre ; mit einem bibliographischen Nachtrag von Reinhardt Haupenthal. Saarbrücken : Iltis-Verlag, 1996. - 18 p. (Iltis-Serioj. III. Esperantologio ; 10). ISBN 3-927613-32-0. Nachdruck der Ausgabe Magdeburg 1931.

Haupenthal formulierte in seinem Nachwort: „Da für die Folgezeit bislang eine vergleichbare Darstellung fehlt, sei hier auf weitere Quellen und Fachliteratur verwiesen.“

Er listete dann 10 Zeitschriftentitel, 7 Monographien sowie 6 regionale und örtliche Darstellungen auf. Gerade bei letzteren sollte inzwischen deutlich mehr zu finden sein.

Zunächst gab es in Deutschland ja nur die einzelnen Ortsgruppen in größeren Städten oder Regionen. Deshalb lohnt sich ein Blick auf diverse Jubiläumsfeiern in den letzten Jahren oder Jahrzehnten.

An Anregung zum Weiterdenken und selber Suchen nenne ich nachfolgend die mir im Moment bekannten einschlägigen Publikationen:

[1887, Esperanto] Festschrift zum 100-jährigen Bestehen der internationalen Sprache Esperanto; Esperanto, die internationale Sprache für alle. Saarbrücken, Saarl. Esperanto-Bund, 1987.

[1887, Esperanto] Duisburger Esperanto-Gruppe: 100 Jahre Esperanto - Internationale Sprache - Tor zur Welt; Ausstellung vom 3.9.-3.10.1987, Zentralbibliothek. Zs-gest. von der Duisburger Esperanto-Gruppe. Duisburg, Stadtbibliothek, 1987.

[1888, Nürnberg] Schmid, Hermann kaj Margarete: La unua Esperanto-Grupo de la mondo invitas al la 100-jara fondiĝjubileo Nürnberg, 22 okt 1888; iom pri la historio de Nürnberg. Nürnberg, Bavara Esperanto-Ligo, 1988.

Liba Gabalda

BET-55 en Litovio

Baltiaj Esperanto-Tagoj, okazintaj 6.-14.7.2019 en Panevėžys, Litovio, bonvenigis nin per pluv-sun-venta vetero. Ili estas internaciaj aranĝoj kun altnivelaj programoj, kun simila enhavo kiel la Universalaj Kongresoj.

BET-oj okazadas laŭvice en Estonio–Latvio–Litovio. Ĉiutage aperis riĉe ilustrita kvarpaĝa kuriero *Abelo*, redaktita de Stano Marček. Per ĝi ni estis informitaj pri diversaj okazaĵoj, aperis listo de novaj aliĝintoj, taga programo kaj manĝmenuo. Li ankaŭ kompilis belan 158-paĝan BET-libron kun utilaj sciigoj kaj raportoj pri ĉiuj jam okazintaj BET-aranĝoj en Litovio (8 numeroj de *Abelo* kaj *BET-libro* elŝuteblas ĉe: <https://kurzelinks.de/BET55>).

Aliĝis 450 esperantistoj el 37 landoj. La 6-an de julio Litovio festas Nacian Tagon. Estas kutimo kanti la himnon (nacian Glorkanton) je la 9-a horo vespere ie ajn en la mondo,

Rektmetoda kurso por komencantoj, gvidita de Stano Marček

kie troviĝas litovoj. Do, same okazis dum BET-55, post la vespera koncerto de Natalia Bertse.

La solena inaŭguro okazis en la kultura centro de Panevėžys, dum la ĉeesto de la urbestro Rytis Račkauskas.

La prezidanto de la litova Esperanto-Asocio Povilas Jegorovas bonvenigis ĉiujn partoprenantojn. Biruta Rozenfelde estis iniciatinto de BET-oj antaŭ sesdek jaroj.

Post la salutvortoj artaj folkloraj grupoj de la urbo prezentis belegan spektaklon de kantoj kaj dancoj. Poste okazis por ĉiuj riĉa urbestra akcepto. La programo de BET-55 estis varia kaj riĉega. Okazis sinsekvo da prelegoj de Somera Universitato, de SUS-36 (Sanmarineca Universitata Sesio) de AIS (Akademio Internacia de la Sciencoj), pri kiu eblis aĉeti IKU-libron. Interesaj estis ankaŭ aliaj prelegserioj pri diversaj temoj.

La partoprenantoj povis ekkoni la historion de la litova lingvo kaj ĝian kulturon fare de Aloyzas Gudavičius. Pri spacteleskopoj informis Amri Wandel, pri religio kaj sociologio de Esperanto Walter Ŝelazny. En prelegserio de Márkus Gábor “Ĉu Esperanto plibonigas/plibonigas la mondon?” ni provis trovi la respondon. Prelegserio de Orlando Raola temis pri “Media kemio”, medioprotektado en la hidrosfero, terkrusto, biosfero. La prelegciklon pri “Lingvo kaj kulturo” prezentis Ilona Koutny.

Pri la azia movado informis Lee Jungkee, pri historia E-movado en Ĉinio kaj instruado en ĉinaj universitatoj kaj

[1891, Freiburg] Stocker, Frank *1968- *: Cent jarojn Esperanto en Freiburg = 100 Jahre Esperanto in Freiburg. Freiburg, Esperanto-Gruppe, 1991.

[1891, München] Germana E-Kongreso, 69a kongreslibro. 17-20 majo 1991 ; 100 jarojn Esperanto en Munkeno. München, LKK. 1991.

[1904, Frankfurt/M.] 100 Jahre Esperanto-Gesellschaft Frankfurt am Main e.V. 1904-2004. Frankfurt/M., Esperanto-Societo, 2004.

[1904, Hamburg] Lanka, Hella (1925-2003): 90 jaroj Esperanto en Hamburgo 1904 – 1994 = 90 Jahre Esperanto in Hamburg. Kompilis Hella Lanke. Redaktis Benno Klehr. Hamburg, Hamburga Esperanto-Societo, 1994.

[1904, Hamburg] Esperanto-Verein Hamburg: 100 Jahre der Zeit voraus ; 100 Jahre Esperanto in Hamburg 1904 – 2004 ; kun aldonita KD-Romo. Hamburg, Esperanto-Verein, 2004.

[1905, Schwerin] Kuse, Ralf: 100 Jahre Esperanto in Schwerin 1905-2005 ; eine Festschrift des Esperanto-Klubs Schwerin. Schwerin, Esperanto-Klub, 2005.

[1905, Basel] Döring, Erna (red.): 100 jaroj Esperanto-Societo Basel 1905-2005. [aŭtoroj Heinrich Ringli, Erna Döring kaj Nicole

Berroud- Focke]. Basel, Esperanto-Societo. 2005.

[1906, Bremen] 75 jaroj Esperanto-Grupo Bremen. Bremen, E-Gruppe, 1981.

[1908, Augsburg] 100 jaroj Esperanto en Augsburg ; jubilea broŝuro ... dulingva. Augsburg, Esperanto-Sprachklub, 2008.

[1908, Esperanto-Instituto] Deutscher Esperanto-Bund (Hrsg.): 100 Jahre Deutsches Esperanto-Institut 1908 -2008. [aŭtoroj: Detlev Blanke, Werner Bormann, Rudolf Fischer, Ulrich Görtz, Martin Haase, Ulrich Lins, Utho Maier, Karl Heinz Schaeffer, Gerald Tucker, Stefanie Tucker. Augsburg, Deutscher Esperanto-Bund, 2009.

[1909, Mainz] Zamenhof-Feier anlässlich des 100. Geburtstages des Schöpfers der Esperanto-Sprache ; 50-jähriges Jubiläum der Esperanto-Gruppe Mainz. Mainz, Harasin, 1959.

Es wäre schön, wenn sich nach einer erholsamen Ferien-, Urlaubs- und/oder Kongresszeit einige der Leser auffinden könnten, an dieser Thematik mitzuwirken und ein paar Hinweise schicken würden.

Hoffen wir's mal; denn die Hoffnung stirbt zuletzt, sagt man jedenfalls ...

Utho Maier

lernejoj kaj pri la situacio de medio kaj energio en Ĉinio donis informojn Gong Xiaofeng (Arko). Amuze kaj serioze pri diversaj karakteroj de Esperanto parolis Aleksandr Melnikov. Baŭhaŭsan artan stilon prezentis Peter Kühnel. Pri “Zamenhofaj objektoj” (Zeoj) parolis Robert Kamiński. Li ankaŭ iniciatis kaj instalis interesan ekspozicion de Zeoj. La mondon de fabeloj kaj diversaj herooj prezentis Anna Striganova. Pri la eldonejo Impeto, pri *Reta Revuo Esperanto*, pri modernaj sociaj retoj kaj Esperanto parolis Dima Ŝevčenko. “Ĉu muziko povas kuraci?” kaj kiamaniere tio okazas, klarigis Pavla Dvořáková. Pri “Plastaĵoj en la diversaj akvosferoj” informis Manfred Westermayer. Pri gravitaj ondoj parolis Alfred Heiligenbrunner. Intelektajn ludojn prezentis Tatjana Auderskaja. Kanadanoj varbis por la venontjara UK en Montrealo.

Ĉeestantoj spektis la filmon “Litvo - Patrujo mia” de Roman Dobrzyński. Okazis kunveno de ĵurnalistoj kaj aŭtoraj horoj kun Mikaelo Bronŝtejn kaj Tatjana Auderskaja. Estis lanĉita nova eldono de “Baza literatura Krestomatio”. Riĉa estis la libroservo, okazis interesaj kvizoj, por Diskredantoj okazis Meso. Admirinda estis la ekspozicio de pupoj de Anna Striganova. Kortuŝan prezentadon montris sepiaraĝaj infanoj de la urba infan-ĝardeno “Puriĉa”, laŭ la slovena popola fabelo “Paŝtisteto”.

La diversnivelaĵoj Esperanto-kursojn gvidis la jenaj instruistoj: Stano Marček el Slovakio, Nina Petuchovska

el Pollando, Abdurachman Junusov el Dagestano, Anne Jaussions kaj Françoise Noireau el Francio, Svetlana Smetanina el Rusio kaj Mikaelo Lineckij el Ukrainio.

La oferto de la esperantista arta programo estis varia kaj tre riĉa. Okazis ĉiutagaj posttagmezaĵoj kaj vesperaj koncertoj. Kun granda sukceso kaj aplaŭdo koncertis por ni la konata litova familia grupo “Sepa kaj Asorti”, Kaŝi el Germanio, Amira Chun el Koreio, Jogaile Ĉojute el Litovio, Mikaelo Bronŝtejn el Rusio, akompanata de Sergej Straŝnenko (LaTerura) ankaŭ el Rusio, Zuzana Kornicka el Pollando. Violonis Françoise Noireau el Francio. Belsonis ankaŭ kantoj el Ukrainio.

Dum la adiaŭa vespero prezentiĝis niaj talentuloj. Ni ĝuis Esperanto-kantojn el Ukrainio, Svislando, Ĉeĥio, Rusio, Pollando, korean dancon, poemon de la knabino Daŝa el Rusio. Ventro-dancadon prezentis litova junulino. Mikaelo Lineckij reĝisoris la programon kaj prezentis la artistojn.

Neforgesebla estis la tuttaga ekskurso al la urbeto Birzai, kie ni en kastela muzeo gustumis bieron, ekkonis ĝian fabrikadon kaj ĝuis muzikan prezenton. Poste ni daŭrigis la busvojaĝon al la regiona parko, kie eblis supreniri rigardejon en formo de ŝipo kaj fine en urbeto Pakruojis ni bonguste tagmanĝis kaj promenis en bienpalaca ĝardeno, admirante belegajn florkomponaĵojn. La duontaga ekskurso gvidis nin al bieno de aromaj plantoj, kie ni mem pretigis infuzaĵojn el ili kaj gustumis lokan mielon kun fromaĝo.

Solena fermo okazis la 13-an de julio. Estis prezentita statistiko pri BET-55, disdonitaj atestiloj al sukcesintaj ekzamenitoj, rozoj al ĉiuj LKK-anoj kaj helpintoj. Koran dankon al litovaj esperantistoj, kiuj multe laboris por sukcesigo de BET-55 kaj al multaj eksterlandaj gastoj, kiuj kontribuis al la aranĝo.

La 52-a ILEI-kongreso en Ĉaĉak, Serbio

Denove finiĝis somero. Kaj tial venis tempo por rakonti pri la ĉefa somera evento de Internacia Ligo de Esperantistaj Instruistoj. Temas pri ĝia 52-a kongreso. Ĝi okazis en Serbio, en la urbo Ĉaĉak.

Serbio apartenas al balkanaj landoj. Ĝi situas en la sud-oriento de Eŭropo. Serbio havas pli ol 8 milionojn da loĝantoj. Ĝia teritorio egalas al preskaŭ 89 miloj da kvadrataj kilometroj.

Ĉaĉak situas en la meza parto de Serbio, iom sude. Estas tre pitoreska montara regiono de la lando. La plej famaj montoj Ovĉar kaj Kablar ĉirkaŭas la urbon. En Ĉaĉak loĝas pli ol 72 miloj da homoj. Estas en ĝi la rivero Morava kaj multaj parkoj.

Gastigis la kongreson Fakultato de Teknikaj Sciencoj de Ĉaĉak. Ĝi apartenas al la Universitato de la urbo Kragujevac. Danke al tiu la kongresanoj havis bonajn kondiĉojn por laboro en la universitata kampo. La kongreso havis la temon “Lernado en virtualaj komunumoj”. Ĝi estas moderna kaj tre aktuala temo, unuavice por ILEI mem. La modernaj teknologioj tre rapide evoluas. Pli kaj pli da homoj ĉiutage uzas ilin. Kunlabore kun la fakultato ILEI organizis kadre de sia kongreso dutagan sciencon konferencon kun la temo: “Edukado en virtualaj komunumoj”. La partoprenantoj aŭskultis diversajn prelegojn pri la kongresa temo. Prezentis siajn konojn kaj spertojn multaj altnivelaj pritemaj fakuloj. Do, ni esperas, ke ĉiuj kongresanoj malkovris por si mem ion utilan kaj novan.

Ne nur profesoroj, sed ankaŭ studentoj de la fakultato prezentis siajn spertojn pri uzado de modernaj teknologioj. Por ili estis bona okazo partopreni en la internacia scienca konferenco, interalie danke al Esperanto. Espereble, en la estonteco ili atingos altan nivelon en evoluigo kaj disvastigo de modernaj teknologioj, inkluzive edukadon. Ni deziru sukceson al ili! Ankaŭ por instruistoj-prelegintoj estis bona ŝanco ricevi aldonajn poentojn en sia profesia kariero dum la konferenco.

La solenan malfermon de la konferenco partoprenis lokaj moŝtuloj: la vicurbestro de Ĉaĉak kaj la dekanino de la fakultato de teknikaj sciencoj. Ili afable salutis la kongresanojn, deziris sukcesojn al la konferenco kaj al la Esperanto-movado.

La kongreson sekvis lokaj televido, kiuj raportis pri ĝi kaj intervjuis la organizantojn kaj partoprenantojn. Danke al tiu vasta disvastigo de la informoj la ILEI-kongreso iĝis grava evento por Ĉaĉak kaj la universitato. Naskiĝis novaj kontaktoj. Venis novaj ideoj. Estis atingita interkonsento inter ILEI kaj la fakultato pri plua kunlaboro enkadre de la universitata agado. Tio estas tre grava rezulto por nia Ligo. Unuafoje dum ĝia historio estis organizita dum la kongreso tiom altnivela kaj bonkvalita internacia scienca konferenco. Do, la lingvo Esperanto iĝas pli kaj pli utila por apliko en universitata medio. Ni gratulu ĝin kaj esperu al prospero de tiu agado!

La alia eksterkonferenca programo estis kiel kutime abunda. Okazis kursoj pri Esperanto laŭ du niveloj: por komencantoj kaj progresantoj. La partoprenintoj ĝuis tradiciajn programerojn: frandvesperon, naciajn vesperon, lingvan festivalon kaj aliajn. La kongresanoj plezure malfermis por si serban kulturon. Dum la nacia vespero ilin amuzis loka virina kantgrupo “Ĉaĉanska lira” (Liro de Ĉaĉak) kaj infana folkloro grupo “Bambi”. Ili kantis serbajn popolajn kantojn kaj dancis gajajn naciajn dancojn. Mirinda vespero!

La jaro 2019 estas neordinara jaro por ILEI. Ĝi iĝis 70-jaraĝa! Jen impona jubileo, ĉu? Omaĝe al tiu evento okazis grandioza ludvespero. La Prezidentino de ILEI preparis abundajn kvizojn, dediĉitajn al la jubileo. La demandoj estis ampleksaj, interesaj, ofte malfacilaj, kvazaŭ ekzamenoj. Tamen la kongresanoj multe kontrolis siajn sciojn kaj bone amuziĝis.

Abundis turisma parto de la kongreso. Serbio ne estas tiom konata lando vidpunkte de la turismo. Kaj tute vane! Ĝi havas multajn naturajn kaj historiajn vidindaĵojn. La kongresanoj multe ĝuis la belegajn pejzaĝojn de Ovĉar-Kablara interkrutejo, de la kanjono de la rivero Drina. Kaj eĉ sukcesis viziti la najbaran landon Bosnio-Hercegovino. Okazis ankaŭ alloga antaŭkongreso tra Serbio, la partoprenintoj vizitis Beogradon.

Post la kongreso kelkaj partoprenintoj spektis belegajn panoramojn de la rivero Uvac kaj de la nacia natura parko Tara.

Do, belajn impresojn lasis Serbio en la animoj de la partoprenintoj. Kiel ĉiam, la kongreso havis gravajn atingojn kaj neeviteblajn mankojn. Tamen la ĉefa celo – uzi Esperanton kaj disvastigi ĝin – estis perfekte realigita ĉi-kongrese. Ni danku la organizantojn kaj strebu al novaj sukcesoj pri, por kaj pere de Esperanto!

Elena Nadikova (el *Juna Amiko*)

Halina Komar

Esperanto en la muzikfestivalo Pol'and'Rock

La kvara “Multkultura Vilaĝo Esperanto” okazis komence de aŭgusto 2019, dum la jubilea 25-a grandega muzika festivalo. Neimagebla amaso de publiko – ĉirkaŭ 800 mil ĉeestantoj – kaj dum la grandaj koncertoj – ĝis miliono!

La tre bela kaj grandega muzikfestivalo, antaŭe nomata Festivalo Woodstock (*Przystanek Woodstock* – Haltejo Woodstock), ŝanĝis pasintjare sian nomon, okaze de la prokisimiĝanta – kaj ĉi-jare okazinta – 25-a jubileo, al Pol'and'Rock-Festivalo.

La festivalo okazas ĉiujare apud la pola urbo Kostrzyn nad Odrą (germane Küstrin), ĉe la pola/germana landlimo, nur 100 km de Berlino. La organizantoj kaj la ĉeestantoj planas, ke la festivalo daŭros “ĝis la fino de la mondo kaj unu tagon pli...”.

La projekton monsubtenas Universala Esperanto-Asocio kaj bonkoruloj, kiuj komprenas ĝian unikecon, direktitan al tiom granda amaso da junaj homoj el diversaj landoj, kiuj venas al la muzika festivalo, baptita de ĝia organizanto Jurek Owsiak per la vortoj “Amo – Amikeco – Muziko”.

Kiel kutime, pri la fizikaj kaj teknikaj kondiĉoj de Multkultura Vilaĝo Esperanto zorgis la amikoj el Vroclavo: Michał Sidorowicz kaj Patryk Zadka. Rolo de CEM – Centro de Interkultura Edukado Nowy Sącz en Wrocław – estis batali por kolekti necesan monon por prepari la aranĝon kaj organizi la ĝustan laborteamon, prepari necesan stokon de informiloj, flugfolioj kaj broŝuroj.

Multkultura Vilaĝo Esperanto denove situis rekte antaŭ la ĉefa enirejo al la sidejo de Festivalaj Organizantoj – ASP (Akademio de Belegaj Artoj). Por rezervi tian prestiĝan lokon, la kolegoj el Vroclavo venis tien jam du tagojn pli frue.

Pol'and'rock-festivalo probable estas la sola tiom granda muzika festivalo en la mondo. Eniro al la festivalo estas tute senpaga, ĉar ĝi estas organizata de la karitata fondaĵo,

kiel danko pro la volontula laboro de cent miloj da junaj homoj en Pollando, Eŭropo kaj sur aliaj kontinentoj. Celo de la agado estas kolekti monon por hospitala aparataro (vintra Kampanjo WOŚP).

Tial la festivalo estas ne nur amuziĝo, sed ankaŭ kunesto de tre valora junularo, entuziasme kaj volontule laboranta dum vintro por noblaj, homhelpaj celoj...

En Kostrzyn ĉe Odro, ĉe la pola-germana landlimo, nur 100 km de Berlino, amuziĝis amike kaj gaje centmiloj da junaj homoj laŭ la festivala alvoko: "Amikeco-Amo-Muziko". Regis tie grandioza etoso – neimagebla ĝojo pro kunesto de tiom granda junulara homamaso.

En la programo de Multkultura Vilaĝo Esperanto furoris Esperanto-lecionoj de Stano Marček (3 unuhoraj kursoj antaŭtagmeze kaj 3 unuhoraj kursoj posttagmeze), kiu kunportis imponan informan kaj edukatan materialon (lernolibrojn de Esperanto en 42 lingvoj kaj multajn didaktikajn materialojn) kaj prelegoj de Kamil Dudkowski pri malmultekosta vojaĝado kaj vagado tra la mondo.

Tre alloga estis la programero "Five o'clock" kun interesaj diskutoj, allogantaj plenan tendon da gastoj kun filozofiaj intereso. Estis ĝojige kaj interese, ke ni atingis propran publikon de inteligentaj, diskutemaj homoj. Nia "Vilaĝo Esperanto" jam estas konata kaj traktata kiel agrabla, gastama loko. Revenadas al ni gastoj el la pasintaj jaroj.

Pri la estonta laborteamo: la grupon ni kreis el esperantistoj en Nowy Sącz, Varsovio kaj Vroclavo. La "ŝlosilojn" mi nun disponigas, pro miaj aĝo kaj sanproblemoj, al Ata (Małgorzata Kaczanowska), kiu fariĝos anstataŭ mi "la vilaĝa dommastrino". Aliaj homoj por gvidi la programon: Esperanto-kursoj: Stano Marček, diversstemaj prelegoj: Kamil Dudkowski, servado kaj informado ĉe standoj: Lidia Komar, Patrycja Barwińska, Eliza Gładyś, Zuza Kornicka, Ata. El Varsovio ni havas tre entuziasmajn kaj laboremajn Kamil Getka kaj Maria Sułkowska. Ili deĵoras, fotas, informas, aĉetadas, ordigas...

– Koran dankon kaj pluajn sukcesojn al ĉiuj!

Sprachbarriere überwinden? Ja, aber wie?

Wie verständigt man sich mit Leuten auf der anderen Seite der Oder? Das war eine der Grundfragen, als ich 2012 als Gastwissenschaftler der Europa-Universität Viadrina nach Frankfurt kam.

Ich wollte selber sehen und erleben, wie sich Nachbarn mit unterschiedlicher Sprache und Kultur begegnen und miteinander umgehen.

Vielfältige Begegnungen und Möglichkeiten der Verständigung

Erstes Fazit meines Aufenthaltes war, dass es viel mehr Kontakte und Begegnungen der Bewohner von beiden Seiten der Oder gibt, als ich dachte. Von spontanen Begegnungen im Alltag, wie z.B. beim Einkaufen, bis zu institutionellen und organisierten Treffen zu Wirtschaft, Sport, Kultur, Politik, Bildung u.v.m. Am Anfang hatte ich mir vorgenommen, an möglichst allen deutsch-polnischen Begegnungen teilzunehmen. Wie naiv! Ich habe weitaus mehr verpasst als erlebt. Trotzdem habe ich eine Menge erleben können.

Und so komme ich zum zweiten Fazit meines Aufenthaltes: es gibt eine ganze Reihe von Möglichkeiten, die Sprachgrenze zu überwinden. Vielleicht mehr als man normalerweise denkt.

Tabelle Möglichkeiten der grenzüberschreitenden mündlichen Kommunikation:

benutzte Sprache(n)	Häufigkeit	
	häufiger	seltener
Muttersprachen	Dolmetschen	rezeptive Mehrsprachigkeit
Partnersprache	Deutsch	Polnisch
Drittsprache	English	Esperanto
verschiedene Sprachen	Sprachmischung	

Dolmetschen, Deutsch und Englisch reichen aus?

Die bekannteren Möglichkeiten sind Dolmetschen, Deutsch und Englisch. Dolmetschen ist zur Förderung grenzüberschreitender Kontakte unverzichtbar. So kann jeder seine Muttersprache verwenden und es wird keine Seite bevorzugt oder benachteiligt. Dolmetschen kann jedoch nicht das Bedürfnis zur direkten Kommunikation befriedigen.

Oft ermöglicht das Erlernen der deutschen Sprache auf polnischer Seite eine direkte Kommunikation. Wenn Deutsch benutzt wird, ist das für die deutsche Seite natürlich komfortabel und für die Polen öffnet das die Tür zum Nachbarland. Es steht jedoch nicht für eine dauerhafte Partnerschaft auf Augenhöhe, da dabei die sprachliche und kulturelle Annäherung einseitig bleibt.

Da kann das Ausweichen auf Englisch eine pragmatische Lösung zur akuten Verständigung sein. Englisch führt jedoch nicht gerade zum gegenseitigen Verständnis, da es keinen direkten Zugang zur Kultur und Gesellschaft des Partners bringt.

Für eine gute Nachbarschaft kann man sich also nicht mit diesen drei Hauptmöglichkeiten ganz zufrieden geben. Im Folgenden werden wir die drei Alternativen auf der rechten Seite der Tabelle näher betrachten, bevor wir zum Schluss die Sprachmischung erwähnen.

Jeder kann in seiner eigenen Sprache sprechen

Deutscher: Sind Sie auch mit dem Fahrrad?

Polin: *Ja rowerem nie jeździłam, zawsze piechotą chodziłam.*

(*Ich bin nicht mit dem Fahrrad gefahren, ich ging immer zu Fuß.*)

So wie dieses Beispiel aus meinen Daten sieht es aus, wenn jeder seine Muttersprache spricht und ohne Dolmetschen verstanden wird. Diese Möglichkeit wird "rezeptive Mehrsprachigkeit" genannt. Da man in einer Fremdsprache in der Regel mehr versteht als man selber sprechen kann, kann eine rezeptiv mehrsprachige Kommunikation auch bei begrenzteren Sprachkenntnissen stattfinden. Damit die Verständigung auf diese Art klappt, ist es wichtig, langsam und deutlich zu sprechen. Ich konnte beobachten, dass diese Möglichkeit durchaus eine pragmatische, sogar optimale Lösung der Kommunikationsfrage darstellt, wenn beide Seiten gewisse Nachbarsprachenkenntnisse mitbringen. Bei gemeinsamen Projekten zwischen Deutschen und Polen, die die jeweiligen Sprachen lernen, kann rezeptive Mehrsprachigkeit auch für die Sprachbildung eingesetzt werden. In der Doppelstadt wurden bereits einige zweisprachige Theaterprojekte mit rezeptiver Mehrsprachigkeit aufgeführt. Man hat also schon gute Vorbilder.

Wie Honig aufs Herz: die Wirkung von polnischen Wörtern

Dzień dobry! Proszę! Przepraszam! ...
(*Guten Tag! Bitte! Entschuldigung! ...*)

Da viele Polen gut Deutsch können, mag man jedoch meinen, dass es nicht nötig ist, Polnisch zu lernen. Gegen diese Annahmen spricht aber die Erfahrung vieler, dass sich der Gebrauch des Polnischen trotzdem – oder vielleicht gerade deswegen besonders – lohnt, um gute Beziehungen aufzubauen. Während meines Aufenthaltes konnte ich

wiederholt beobachten, wie polnische Worte durch Deutsche mit Wohlwollen und Freude, manchmal sogar mit Applaus von Polen aufgenommen wurden, besonders wenn es sich um längere Sätze handelt. Eine Polin drückte das mit der polnischen Redewendung so aus, dass es für sie wirkt wie wenn "Honig aufs Herz gegossen wird".

Esperanto als Brückensprache

Saluton, kiel vi fartas? (Hallo, wie geht's?)

So begegnen sich Esperanto-Sprecher in verschiedenen Orten der Welt, so auch in Frankfurt (Oder). In Anlehnung an Esperanto als Brückensprache findet in Frankfurt (Oder) jährlich im Mai anlässlich des dortigen Brückenfestes ein Treffen von Esperantosprechenden statt. In der Grenzregion bestehen zwischen lokalen Esperantosprechenden und -gruppen Kontakte. Somit leistet diese vor über 130 Jahren von L. L. Zamenhof in Warschau als leicht erlernbare und doch ausdrucksreiche internationale Sprache vorgeschlagene Plansprache auch heute einen Beitrag zur Knüpfung von freundschaftlichen Beziehungen über Grenzen hinweg. Zu Pfingsten 2020 soll ein gemeinsamer deutsch-polnischer Esperanto-Kongress in der Doppelstadt stattfinden. Sicher eine gute Gelegenheit, diese völkerverbindende Sprache näher kennen zu lernen.

Kreatives Sprachmischen

Das muss fortissimo, das ganze Orchester, as much as you can. Jeszcze raz.

Wie finden Sie diese Aussage eines deutschen Dirigenten bei der Übung eines deutsch-polnisch zusammengesetzten Orchesters? Hier können sich beide Sprachgruppen direkt angesprochen fühlen und dabei kann auch ein Einheitsgefühl vermittelt werden. Durch Sprachmischung kann so eine maximale kommunikative Wirkung erreicht werden. Sprachmischung ist eine weltweit häufig vorkommende, aber zu Unrecht niedrig geschätzte Möglichkeit. So auch in der Doppelstadt. Sprachmischung ist nicht nur eine Notlösung der Kommunikation auf dem Basar. Auch bei Experten-Treffen, an denen alle Mitarbeitenden beide Sprachen auf hohem Niveau beherrschen, konnte ich beobachten, wie zwischen den Sprachen hin und her gesprungen wird. Sprachmischung ist eindeutig auch für anspruchsvollere Inhalte tauglich.

Worauf es schließlich ankommt

Jede der hier gegebenen Möglichkeiten öffnet eigene Wege zur Überwindung der Sprachbarriere. Keine Möglichkeit ist immer und für alle Fälle geeignet. Eine Voraussetzung bleibt aber bei allen Begegnungen gleich. Die Offenheit gegenüber dem anderen und der Wille zur Verständigung. Wenn diese Haltung vorhanden sind, ist jede Sprachbarriere zu überwinden. Ich wünsche den Frankfurtern und Slubicern weiterhin viele interessante Begegnungen!

Goro Christoph Kimura, Tokyo

Kariero kiel liber-laboristo: Jobs-fuer-Fluechtlinge.de enkondukas multajn projektojn

En 2015 Freelance-Market, firmao de esperantisto Rainer Kurz, lanĉis la premiitan iniciaton "Jobs-fuer-Fluechtlinge.de" (laboro por rifuĝintoj). Preskaŭ kvar jaroj pasis, sufiĉe da tempo por analizi la sukceson de la iniciato. Dum tiu tempo multaj projektoj estisigitaj al rifuĝintoj, ekz. programado, strategio por bindigi klientojn, domkonstruopiano, kreado de grafikajoj, arkitekturaj desegnoj, ktp.

Cefe la plej sukcesaj rifuĝintoj estis programistoj kaj inĝenieroj. La iniciato ankaŭ trovis taskojn por konstrugvidistoj, manaĝeroj, grafikistoj kaj metiistoj. Multaj rifuĝintoj eĉ estis petitaj de pluraj kompanioj (unu siria sistemingeniero eĉ pli ol 20-foje). La entreprenoj, kiuj petis taskojn de la rifuĝintoj, estis ankaŭ malgrandaj, mezgrandaj kaj grandaj, kiel SIG AG kaj Conrad Elektronik.

La plej multaj listigitaj rifuĝintoj venas de Sirio, Afganio kaj Irako. La plej granda parto de la rifuĝintoj kompletigis siajn studojn kaj laboris en siaj profesioj en sia hejmlando ĉe firmaoj kiel Siria Nacia Banko, Afgana Televido kaj British Petroleum. Ĉar ĉiu rifuĝinto havas sian individuan sorton, ni intervjuis kelkajn rifuĝintojn kaj dungentreprenejojn pri siaj spertoj kun Jobs-fuer-Fluechtlinge.de.

The screenshot shows the website 'www.jobs-fuer-fluechtlinge.de'. The header in German reads 'Jobs für Flüchtlinge' and 'Jobs for refugees'. Below this, it lists the initiative as a joint effort of JST Universität Heidelberg, Adam Haus Stuttgart e.V., and Freelance-Market. The English version on the right explains that the initiative is a completely free of charge platform for refugees to find freelance work. It also mentions that the client's payment goes directly to the refugee and that the initiative is a non-profit organization.

Moussab Orabi, 30-jaraĝa programisto el Damasko, nun vivas en Traunreut, Bavario. Li registriĝis kiel rifuĝinto en marto 2016 ĉe Freelance-Market. Ĉar estas alta bezono de informatikistoj en Germanio, daŭris nur kvar semajnojn ĝis li estis petita por la unua fojo por informatika projekto (programaro kun servil-aliro per C++ kaj JavaScript). Kvankam ĉi tiu unua projekto ankoraŭ ne sukcesis, baldaŭ sinjoro Orabi ricevis peton el Mönchengladbach por programi loĝistikan apo-softvaron. Ne multe poste, Moussab Orabi estis komisiita de s-ro Burghardt de la bavara urbo Mittenwald. Ĉi-foje la sendependa rifuĝinto devis krei programon por eliro de datumoj el interretejoj. Ĉi tio estis la komenco de longdaŭra kunlaboro kun la kliento. En intervjuo s-ro Burghardt diris al Freelance-Market, ke vere ne estis lingvo-bariero. Ĉar s-ro Orabi bone parolas la anglan, la tuta komunikado de la projekto estis farita en tiu lingvo. Dum nia konversacio s-ro Burghardt plurfoje emfazis, ke li ege kontentas pri la atingoj de la programistoj: “Ĉar s-ro Orabi verkis tutmondan retejan aplikaĵon kaj programon en C++, mi ĝojas doni pli da taskoj al li. Li estas tre agrabla por komuniki, profesia, laborema kaj profesie dediĉita. Intertempe tre bona amikeco disvolviĝis el tiu kunlaboro”.

Alia rifuĝinto estas la 35-jaraĝa Ayman Dabbaghieh el Mannheim, kiu studis energian inĝenieradon ĉe la Universitato de Alepo. Antaŭ la civilmilito en Sirio li laboris kiel inĝeniero en la dezajndepartamento de Alepo-a firmao. Kiel multaj aliaj, li devis forlasi sian hejmlandon kaj fuĝis al Egiptujo, kie li laboris iom da tempo en Aleksandrio kiel vendisto. Kiam li alvenis al Germanio, li registris sian profilon kun Freelance-Market kiel parto de la iniciato Jobs-fuer-Fluechtlinge.de. Lia ĉefa fokuso estas la modelado de mekanikaj partoj pere de Solidworks kaj produkto-dezajno. Li estis komisiita de la Ebeling Tecloga GmbH por la dezajno de sistemoj, kiuj eltiras la fumon de termikaj tranĉmaŝinoj. La direktoro d-rino Ebeling diris al ni: “Sinjoro Dabbaghieh faris sian laboron tre bone kaj mi ege kontentis pri la rezultoj. Sinjoro Dabbaghieh tuj poste ricevis regulan laborpostenon de ni.” Laŭ s-ino Ebeling, ĉi tio rezultis perfektan eniron al la germana labormerkato: “S-ro Dabbaghieh intertempe ricevis alian interesan laboroferton, kies kondiĉoj estis pli favoraj por li. Tial li bedaŭrinde rezignis pri la laborkontrakto ĉe ni kaj ŝanĝis la laborejon.”

Pliaj informoj pri Jobs-fuer-Fluechtlinge.de:

Kiel iniciatinto de Jobs-für-Flüchtlinge, la Stuttgarta interretkompanio Freelance-Market.de ricevis la premion “Demografie Exzellenz Award” en la kategorio “cifereca kaj inventema”. La premioj estis donitaj en sep kategorioj. Inter la sep gajnintoj troviĝas krom Freelance-Market ankaŭ Daimler, Coca-Cola kaj Caritas. La tutlanda Premio por Demografia Ekscelenco honorigas demografi-rilatajn agadojn, produktojn kaj servojn, kiuj havas modelajn karakterojn. La partneroj de “Demografie Exzellenz Award” estas Ernst&Young, Kienbaum, la Germana Labor-

Agentejo, DGB (asocio de germanaj sindikatoj), BDU (asocio de germanaj entreprenkonsilistoj) kaj Techniker Krankenkasse.

Laŭ la ĵurio, la decida kialo por doni la premion estis la fakto, ke Freelance-Merkato kreis trian aliron al labormerkata integriĝo, aldone al la tradicia dungado kaj staĝoj ĉe entreprenoj. Freelance-Market permesas al rifuĝintoj eniri la labormerkaton kiel mem-dungitaj kaj liberlaboristoj. Ĉi tio havas multajn avantaĝojn por la kompanioj. Estas pli facile doni taskojn al mem-dungitoj, ol aranĝi staĝojn aŭ normalan dungadon, pri kio multaj reguloj devas esti konsiderataj. Tial, la ĵurio trovis, ke la sendependa merkato-aliro estas tre bona maniero por tre rapide akiri bonajn rezultojn kaj rapide doni al la rifuĝintoj ŝancon pruvi sin en siaj respektivaj kvalifikitaj profesioj. Tiel oni povas akiri spertojn, la rifuĝintoj povas poste ricevi dungkontraktojn aŭ, se la rifuĝintoj deziras tion, ili povas eĉ fondi siajn proprajn kompaniojn.

Kadre de la iniciato Jobs-fuer-Fluechtlinge.de kvalifikaj rifuĝintoj kaj azilpetantoj en Germanio estas senpage enkondukitaj al organizoj. “Kompreneble, la premio ankaŭ estas dediĉita por la aliaj du partneroj de la iniciato, la Asienhaus Stuttgart e. V. kaj la Junior Business Team de la Universitato de Hohenheim,” diras la doktoro Kurz, direktoro de Freelance-Market.

La iniciato uzas diversajn kanalojn por alparoli kvalifikajn rifuĝintojn. Kontaktoj estis faritaj kun voluntuloj, lingvokursoj, rifuĝintloĝejo kaj politikistoj. Sociaj komunikilaj platformoj kaj gazetaro ankaŭ estas aktive uzataj. Multnombraj amaskomunikiloj, kiel la Stuttgarter Zeitung, Radio Antenne 1, Stuttgarter Nachrichten, Australian Broadcasting Corporation kaj Le Dauphiné Libéré de Grenoble raportis pri la iniciato. S-ro Kurz regule prelegas pri la iniciato, pli ol 20-foje ankaŭ ĉe Esperanto renkontiĝoj, vidu ekz. <https://www.youtube.com/watch?v=T5dFYqyDtPY&t=14s>

Por selektado kaj dungado de rifuĝintoj, kompanioj devas nur klaki al [Freelance-Market.de/fluechtling](https://www.freelance-market.de/fluechtling) (germanlingvaj rifuĝintoj) aŭ [Freelancer.International/refugees](https://www.freelancer.international/refugees) (anglalingvaj rifuĝintoj). Ĉar la servo estas tute senpaga, 100% de la pagita mono iras al la rifuĝintoj.

Rainer Kurz

Viva Esperanto-kulturo en Zamenhof-parko Berlino Lichtenberg

Rerigardo al la jubileo: “10 jaroj Zamenhofparko”. La jubilea aranĝo la 9-an de aŭgusto allogis preskaŭ 50 homojn posttagmeze al la ekspozici-malfermo en la Urbodomo Lichtenberg, 20 al la posta kvartala promeno al lokoj de Esperanto-kulturo en Lichtenberg kaj ĉirkaŭ 100 vespere al muziko kaj Esperanto-literaturo en la Zamenhofparkon.

Esperanto-Ligo Berlino preparis tiun ĉi eventon kune kun gravaj institucioj en la berlina urbdistrikto Lichtenberg – Muzeo Lichtenberg, Stadtteilkoordination Lichtenberg Mitte (Urbparta Kunordigo Lichtenberg Mezo) kaj Oficejo por Stratoj kaj Verdaj Areoj de la distrikto. El fonduso de la kvartalo ĝi estis finance subtenita. Partoprenis ĝin esperantistoj el Germanio, sed ankaŭ el Pollando, Nederlando, Ruslando, Italio, Francio kaj loĝantoj el la distrikto, kelkaj gastoj estis speciale invititaj.

La ekspozicio

Distrikta gazeto antaŭ la jubileo skribis, ke Esperanto estas: “la historio de revo, kiu devenis de la deziro al paco kaj popola interkompreniĝo”.

La germanlingva ekspozicio sur 12 tabuloj en la urbodomo pri Zamenhofparko kaj Esperanto-kulturo en la distrikto montras, ke Zamenhof ne nur estis revanto kaj viziulo, sed ankaŭ realisto, ke Esperanto kiel lingvo de interkompreniĝo hodiaŭ funkcias, kaj ke la Esperanto-kulturo estas realaĵo en Eŭropo kaj en la mondo.

Temoj de la ekspozicio estas:

- Parko estiĝas ĉe la limfosaĵo de Friedrichsfelde.
- Kiamaniere la parko ricevis sian nomon?
- Civitanoj en sia parko.
- La Esperanto-domo en Einbecker Straße.
- Esperanto-kulturo en la partnera urbo Kaliningrado.
- Ni kaj Bjalistoko – la naskiĝurbo de Zamenhof.
- Zamenhofparko kaj Esperanto-kulturo en Leeuwarden.
- La Esperanto-grupo en Frankfurter Allee 285.
- De Lichtenberg al Novjorko – la eldonejo Mondial.
- Dana-Germana-Pola Esperanto-Kongreso en 2012.
- Ĉi tie kunvenas la Asocio pri Interlingvistiko (Junulara Gastejo Berlino Ostkreuz).
- La lingvo Esperanto – superrigardo.

La ideo naskiĝis en interparolado kun la muzea direktoro d-ro Thomas Thiele, okaze de la transdono de Jubilea Libro de Esperanto-Asocio Berlino-Brandenburgio “Esperanto – Lingvo kaj kulturo en Berlino kaj Brandenburgio – 111 jaroj” antaŭ du jaroj.

La ekspozicio informas pri aktuala Esperanto-agado en Lichtenberg, kiel kunlaboro kun kvartalaj asocioj kaj institucioj, Esperanto-aranĝoj en la bela najbareca domo “Orangerio”, niaj partneraj rilatoj al esperantistoj en Szczecin kaj Bjalistoko (Pollando), Kaliningrado (Ruslando), Leeuwarden (Nederlando), la kunveno de Asocio pri Interlingvistiko en la moderna Junulara Gastejo Berlin Ostkreuz kaj la eldonejo Mondial en Novjorko, kiu fondiĝis en 1996 en la lichtenberga Giselastraße. La antaŭa Esperanto-vivo en Esperanto-domo Einbecker Straße 36 (2001-2015) en Kulturliga klubo Frankfurter Allee 285 (1968-1991), la rilatoj al Pardubice (Ĉeĥio), agado de fervojistaj esperantistoj, Dana-Germana-Pola-Esperanto-Kongreso de 2012 kaj la agado de la Laborgrupo GDREA-historio estas same ilustrite prezentataj.

Estis aprezitaj loka agantaj esperantistoj kaj famaj esperantistaj vizitantoj en Lichtenberg. La ekspozicia tabulo pri Leeuwarden montras la tiean Zamenhofparkon kaj informas pri la muzikgrupo Kajto kaj la verkisto Johano Strasser, kiuj havas radikojn en Leeuwarden. Sur la tabulo pri Kaliningrado oni sciigas pri la eldonejo Sezonoj, kun la gazeto “La Ondo de Esperanto” kaj la aŭtoro kaj eldonista paro Alexander Korjenkov kaj Halina Gorecka, pasintjare prezentinta sian laste aperintan libron en Orangerio. Tabulo pri Bjalistoko atentigas pri la Kulturcentro Ludoviko Zamenhof, la nove starigita statuo de la juna Zamenhof kaj la rilatoj al lichtenbergaj esperantistoj. La lasta tabulo donas enrigardon en la strukturon de Esperanto.

Per filmo pri la inaŭgura ceremonio en Zamenhofparko antaŭ dek jaroj, salutvorto de la lichtenberga urbestro Michael Grunst, enkonduka prelego de la ekspozicia aŭtoro Fritz

Wollenberg kaj kanto de Jerzy Handzlik en Konsilantara Salonego de la urbodomo malfermiĝis la jubilea aranĝo. Sekvis kvartala promenado al lokoj rilate al Esperanto, finiĝanta en Zamenhofparko.

Muzikajoj, literaturajoj kaj malkovro de monstro en Zamenhofparko.

En Zamenhofparko la vizitantoj estis salutitaj per ĉampano, suko, kuko kaj tirharmonika muziko de la lichtenberga esperantisto kaj muzikisto Hartmut Mittag. La programo komenciĝis per majstre ludita vigliga akordiona muziko de Alexander Danko kaj elpaŝo de la berlinaj esperantistoj Encarna Teruel, doktoro pri psikologio kaj Fritz Wollenberg, pedagogo kaj urbogvidanto, kiuj interparolante german- kaj Esperantlingve gvidis tra la programo. Aplauditaj gastoj estis prof. Jürgen Hofmann, historiisto kaj lichtenberga politikisto, kiu instigis la lichtenbergan parlamenton doni al la parko la nomon de Zamenhof, la antaŭa urbeŝtrino Christina Emmrich, kiu en 2009 kune kun pola ambasada konsilisto Piotr Golema malkovris la parkŝildon, la nuna urbestro de Lichtenberg Michael Grunst kaj la pola ambasadoro prof. d-ro Andrzej Przyłębski. Urbestro kaj ambasadoro malkovris monstrokon kun informtabulo pri la parko, Zamenhof kaj Esperanto.

La pola ambasadoro memorigis pri sia eldiro en Eberswalde: “Devas esti efektivitaj du kondiĉoj. Devas ekzisti komuna libro pri la historio de Eŭropo por ĉiuj lernantoj en Eŭropo. Kaj

due: Devas esti lernata komuna lingvo. Kaj tio nur povas esti Esperanto.”

Li opinias, ke post la Briteliro ne plu ekzistas kaŭzo havi la anglan, kiu memkompreneble restas mondlingvo, kiel eŭropan lingvon kaj proponis: “Ni devus jam en la dua klaso de baza lernejo komenci lerni Esperanton. Tio vere estas tre facila lingvo, kiun mi kiel 15-jarulo jam post unu jaro regis. Sed tio estis antaŭ 45 jaroj, kaj mi jam forgesis ĝin. Sed mi kredas, ke jam post unu jaro mi kapablos regi ĝin kaj volonte prelegus dum la kongreso en Frankfurto ĉe Odro pri avantaĝoj de Esperanto kiel eŭropa lingvo.”

La urbestro de Lichtenberg Michael Grunst memorigis pri tio, ke antaŭ 30 jaroj – en 1989 – Miĥail Gorbaĉov parolis pri komuna domo Eŭropo, kaj li eksplikis: “Ĉi-tiun domon Eŭropo ni devas ankoraŭ konstrui. En tio Esperanto eble povos ludi gravan rolon dum la venontaj jaroj kaj jardekoj, ĉar mi pensas: Eŭropo etendiĝas de Ruslando ĝis Anglio, kaj tiurilate mi memkompreneble esperas, ke la baza ideo, ke liberaj homoj sen limoj feliĉiĝos en Eŭropo, ke en tio ni ankoraŭ sukcesos.”

Ronald Schindler, prezidanto de Esperanto-Ligo Berlino, invitis por pentekosto 2020 al Transponta Kongreso de germanaj, polaj kaj fervojistaj esperantistoj en sia hejmurbo Frankfurto ĉe Odro kaj Ślubice, kaj salutis pluajn interesajn gastojn, kiel prof. Francesco Maurelli, komitatano de UEA, kaj Nils Brinkmann, estrarano de GEA.

Kantis la pola bardo Jerzy Handzlik siajn kantojn kaj la berlina kantofaristo Stephan Schneider, voĉlegis la aktorino Wera Blanke, interalie aŭtobiografian tekston de Lena Karpunina en Esperanto kaj germanlingve, kaj ludis kaj kantis la muzikgrupo QUERBEET (KLEZMER & Plu) Klezmer-muzikajojn, kiuj rilatas al la orientjuda fono de Zamenhof.

La malgranda bela parko kun sia ĝardenarkitekta kulmino, la rondelo, ĉirkaŭita de rozujoj, travivis premieron kun ĉi-tiu muzike-literatura aranĝo, ligita kun interparola kulturo.

Inter la gastoj estis Francesco Maurelli, komitatano de UEA, Nils Brinkmann, estrarano de GEA, Michela Concialdi, prezidantino de Bunta Esperanto-Asocio kaj Andries Hovinga de Esperanto Nederland Noord, alvojaĝitna laŭ nia invito el Leeuwarden. Li resumis ĉe fejsbuko: “Estis belega tago. Mi sentis min tre bonvena.”

Ankoraŭ rigardeblis ĝis la 6-a de septembro la ekspozicio “10 jaroj Zamenhofparko” en la Urbodomo Lichtenberg.

Fritz Wollenberg

Esperanto-Sommerfreizeit SALO 14 in Herzberg 3.-10. August 2019

Schon zum vierzehnten Mal in Folge und zum 10. Mal in Herzberg fand die deutsch-polnische Jugendbegegnung SALO (Somera Arbara Lernejo) statt. Dabei ist Esperanto als Brückensprache nicht wegzudenken, da die Organisation und die Betreuung hauptsächlich durch das Esperanto-Zentrum mit freundlicher Unterstützung der Stadt Herzberg erfolgen.

Die Jugendlichen trafen sich schon vor der Begegnung, um sich untereinander und uns Betreuer kennenzulernen und ersten Kontakt zu den Austauschpartnern aufzunehmen. Die Vorfreude stieg und die letzten Vorbereitungen wurden

getroffen. Und bald darauf war es soweit: Zuerst trafen die deutschen Teilnehmer im Otto-Diedrich-Sportlerheim des VfL 08 Herzberg ein, das aufgrund einer kurzfristigen Absage durch die gewohnte Unterkunft als Alternativlösung diente. Der Gemeinschaftsraum wurde gestaltet und die Bettenlager aufgebaut. Kurz darauf konnten wir die polnischen Gäste begrüßen und ihnen ihre Schlafräume im Dachgeschoss des Jugendzentrums zeigen. Nach einem gemeinsamen Abendessen und ein paar Kennenlernspielen zogen sich die polnischen Teilnehmer erschöpft von der langen Reise in ihre Zimmer zurück.

Es folgte eine Woche mit vielen spannenden Programmpunkten wie einer Stadtrallye mit Freibadbesuch im Juessee, einem Pizzaback-Schnupperkurs in der Stadtbesten Pizzeria, einem Besuch des Kängurooms in Bad Harzburg, Kino, Kulturquiz, Empfang im Rathaus uvm. An den Abenden wurde viel gespielt, ein Discoabend veranstaltet oder einfach mal nur am Lagerfeuer gesessen. Es gab von Beginn an einen regen Austausch zwischen den Jugendlichen, der im Laufe der Woche dazu führte, dass Freundschaftsbande geschlossen wurden.

Zum Ende der Freizeit lagen sich die Jugendlichen weinend in den Armen, um sich zu verabschieden. Der Bus war schon fertig gepackt und die Heimreise musste angetreten werden.

Am vorherigen Tag war die Stimmung noch sehr ausgelassen, als die Gruppe das Museum im Schloss besuchte. Dort wurde zuerst die Sonderausstellung über die Geschichte des Schüleraustausches SALO betrachtet und zuletzt die mittelalterlichen Kostüme angezogen, die immer einen Höhepunkt des Museumsbesuchs darstellen.

Ansonsten wurde der letzte vollständige Tag ausschließlich genutzt, um die abendliche Abschiedsfeier vorzubereiten. Es wurden Papiergirlanden gebastelt, etliche Luftballons aufgepustet, bemalt und an eine Schnur gebunden. Die Jugendlichen übten Lieder und Tänze ein, um sie am Abend ihren Eltern und Freunden präsentieren zu können. Dann wurden Salate, Grillgut, Kekse und Muffins zubereitet. Als die Gäste eintrafen, konnten sie im Otto-Diedrich-Sportheim die entstandenen Materialien der Woche bestaunen: ein Stimmungsbarometer, Umschlagpost, Figuren aus Salzteig. Nach dem Essen war es Zeit für die Überreichung der Teilnehmerurkunden und ein paar Worte des Dankes durch Michaela Stegmaier. Iwona Sawicka überreichte im Anschluss an alle Teilnehmer ein Mitbringsel aus Góra. Dann konnten die Jugendlichen zeigen, was sie sich ausgedacht hatten. Gemeinsame Tänze wie den Bamba konnten auch die Eltern mittanzen. Alle waren begeistert von dem Zusammenhalt der Gruppe und die Jugendlichen äußerten Interesse an einer erneuten Teilnahme im nächsten Sommer. Einige sehen sich auch im Rahmen anderer Esperanto-Veranstaltungen im September schon wieder, um die lange Wartezeit besser zu überbrücken.

Michaela Stegmaier

Deutsche Esperanto-Jugend e.V.
Katzbachstraße 25
10965 Berlin

Herzberg am Harz, den 14.09.2019

Hallo liebes Mitglied,

I hiermit möchten wir dich ganz herzlich einladen zur **Mitgliederversammlung der Deutschen Esperanto-Jugend e.V.**

Diese findet statt **am 31.12.2019 um 11:00 im JES-ejo, Ośrodek Wypoczynkowy Szczeliniec Karłów 6A, 57-350 Karłów, Polen.**

Dabei erwarten dich die folgenden spannenden Punkte:

TOP 1: Eröffnung; Wahl des Versammlungsleiters, des*der Wahlleiter*in und des*der Protokollführer*in; Feststellung der Stimmberechtigung; Ergänzungswahl

TOP 2: Abstimmung über die Tagesordnung

TOP 3: Vorstands- und Kassenbericht mit anschließender Diskussion

TOP 4: Bericht der Kassenprüfer*innen

TOP 5: Entlastung des Bundesvorstandes

TOP 6: Bericht der Arbeitsgruppen

TOP 7: Arbeitsplan und Haushalt für das kommende Jahr

TOP 8: Verschiedenes

TOP 9: Entscheidung über Ort und Datum der nächsten Hauptversammlung

TOP 10: Schließung der Sitzung

Wie immer laden wir euch herzlich ein, nicht nur an der Jahreshauptversammlung, sondern auch am drumherum stattfindenden JES teilzunehmen. Meldet euch an unter alighu.al/jes2019 und feiert Silvester gemeinsam mit Esperantist*innen aus aller Welt.

Wenn du aktiv werden willst um im Verein etwas zu bewegen, werde Mitglied eines Ausschusses, der dein Interessengebiet vertritt (TOP 6).

Oder hast du Lust nächstes Jahr in den Vorstand gewählt zu werden, weißt aber nicht, was da so auf dich zukommt? Kein Problem, melde dich einfach bei Michaela (michaela.stegmaier@esperanto.de) oder Lars (lars.hansen@esperanto.de). Es freut sich auf dich

Der Vorstand

Expolingua in Berlin 22.-23.11.2019

Schnapp dir deine Freikarte und verbringe zwei interessante Tage mit uns auf der Expolingua.

Wenn du Lust hast, kannst du neugierigen Besuchern am Esperanto-Stand von deinen Erfahrungen mit der Sprache erzählen oder einfach nur rumschlendern und vielleicht die Sprache entdecken, von der du noch nicht wusstest, dass du sie unbedingt lernen möchtest. Besuche Mini-Kurse oder sieh dir Aufführungen an. Langweilig wird es so schnell nicht!

Die Expolingua findet im Russischen Haus der Wissenschaft und Kultur im Stadtkern Berlins statt, sodass man sich auch vor und nach der Veranstaltung noch in das Großstadtleben

einmischen kann. Wenn du dabei sein willst, schreib uns einfach und wir finden für dich eine Unterkunft für das Wochenende. Bis bald!
Dein Vorstand (gej.fe@esperanto.de)

Mein Sommer auf Kreta

Da das Reisen eine meiner größten Leidenschaften ist, mein Budget es mir in diesem Jahr aber nicht erlaubte, den großen

Teich zu überqueren, wählte ich meine Urlaubsdestination aus den europäischen Zielen auf meiner Bucket-List aus.

Die Wahl fiel schließlich auf die beliebte griechische Insel Kreta. Wer an sie denkt, denkt automatisch an heiße Temperaturen und schöne Strände mit hellblauem Wasser. Sogar den „schönsten Strand Europas“ soll sie beherbergen. Ich bin zwei Monate lang dort gewesen und berichte euch gerne davon!

1. Ανατολή / Anatoli

Um das authentische Leben auf Kreta zu erfahren, habe ich mich dazu entschieden, zumindest den größten Teil meiner Zeit mit Work and Travel zu verbringen. Wer im Urlaub nicht Entspannung, sondern Action sucht, sollte das ausprobieren! Im Internet gibt es einige Seiten, die abenteuerlustige Touristen an Menschen vermitteln, die nach freiwilligen Helfern suchen.

So verschlug mich meine Reise zuerst in das winzige, abgeschiedene Bergdorf Anatoli. Abgeschieden heißt in diesem Fall: die nächste, größere Stadt (und ein Strand!) ist eine halbe Stunde Autofahrt entfernt, außerdem fährt in der Ferienzeit nur zwei Mal wöchentlich ein Bus.

In diesem Dorf steht, auf dem steilem Gelände eines Berges, eine Auffangstation für alte, kranke oder misshandelte Esel, Pferde und Hunde. Für mehrere Wochen habe ich den Besitzern beim Pflegen der Tiere und beim Säubern der Anlagen geholfen und dafür kostenlos dort gewohnt und gegessen. Anstrengende Aufgaben, besonders, wenn man sie unter der brennenden, kretischen Mittagssonne erledigt! Um das zu vermeiden, wurde früh am Tag mit der Arbeit begonnen. Am Nachmittag ging es zur Abkühlung regelmäßig ans Meer. Das war bei bis zu über 40 Grad Spitzentemperaturen sehr willkommen!

Beim Ausgehen mit meinen Gastgebern habe ich erlebt, dass der soziale, gemeinschaftliche Aspekt von Essen in Griechenland eine größere Bedeutung hat als bei uns. Dass man alleine isst, passiert nur sehr selten. Gegessen wird meistens im Familien- und/oder Freundeskreis. In Restaurants ist es zudem eher unüblich, sich ein Gericht nur für sich selber zu bestellen. In der Regel werden die bestellten Gerichte von der Bedienung auf Tellern gebracht, die in die Tischmitte gestellt werden, sodass sich jeder von ihnen bedienen kann. Das gilt insbesondere für Vorspeisen und leicht teilbare Gerichte wie Antipasti, Salate, Pommes Frites, Muse etc.

Die Menschen, die ich auf Kreta kennengelernt habe – vorwiegend Griechen, aber auch andere Touristen – waren offen, herzlich und immer für ein tiefsinniges, philosophisches Gespräch zu haben. Wenn ich ein paar Worte auf Griechisch rausgehauen habe, haben die Einheimischen sich gefreut – und auch das eine oder andere Mal gelacht, wenn ich etwas Falsches gesagt habe.

2. Χάνια και Ελαφονήσι / Chania und Elafonisi

Zwei weitere Stops auf meinem Kretatrip waren die Hafenstadt Chania und Elafonisi, eine kleine Insel im Südwesten. Wenn das Meer ruhig ist, kann man einfach zu ihr herüberwaten. Auf ihr erwartete mich ein Strand wie aus dem Bilderbuch: klares Wasser und weißer Sand, der stellenweise durch kleine Muschelpartikel sogar pink gefärbt ist!

Spätestens zur Mittagszeit ist man dann jedoch zugegebenermaßen genervt von den Menschenmassen an den Stränden. Wenn man die Chance hat, sollte man einen kretischen Einheimischen fragen. Er wird einem mit hoher Wahrscheinlichkeit eine Stelle an der Küste nennen können, die genauso schön, aber deutlich weniger besucht ist.

Übrigens bereist man Kreta am besten per Bus. Die interregionalen Linien verkehren regelmäßig und zuverlässig, und die Kommunikation auf Englisch war nie ein Problem.

3. Ιράκλιο/ Heraklion

Zum Schluss meiner Reise habe ich noch einige Tage in Heraklion, der Hauptstadt, verbracht. Besonders die Zeit dort habe ich genutzt, um per couchsurfing Leute zu treffen und auszugehen, was auch gut funktioniert hat. Abends ist ein Spaziergang am Hafen oder ein Dinner in der Nähe der Löwenfontäne sehr empfehlenswert!

Cornelia Luszczek

Korusoj serĉataj, kiuj kantas Esperante en Unesko-koncerto

**Unesko okazigos festivalon por la paco
en Tolosa, Hispanio, la 19-an
de septembro 2020 – do post unu jaro.**

La laborlingvoj de la festivalo estos la franca, la angla, la hispana kaj Esperanto! Jen granda ŝanco por montri la funkciadon kaj vivantecon de Esperanto!

Ĉiuj povas partopreni en ĉi tiu Unesko-festivalo – almenaŭ per la propra voĉo: Laŭ la plano de Unesko laŭeble multaj korusoj el la tuta mondo kantu kanton pri paco. Ili registru tiun kantadon sur filmo. Dum la festivalo en Tolosa en septembro 2020 tiuj filmoj estos projekciitaj.

La kantoj estu kantitaj en unu el la kvar “laborlingvoj” – do ekzemple en Esperanto. Ankaŭ eblas kanti en alia lingvo, sed oni devas liveri la tradukon. Evidente la verba efiko por Esperanto estos la plej granda, se korusoj kontribuos per paca kanto, prezentita en Esperanto.

Se via koruso volas aperi sur la ekrano de la Unesko-festivalo por paco, bv kontakti d-ron Francois Lo Giacomo: francois@lojacomoeu – kaj jen la ligo al informo de “UN Esperante”:

<https://unesperante.wordpress.com/2019/07/27/unesko-alvokas-korusajn-kantojn-pri-paco-ankau-en-esperanto/>

Thomas Bormann

Aliĝilo

Pliaj aliĝdatoj

- Mi estas ordinara membro de Germana Esperanto-Asocio (GEA):

☐ jes

Atentu: Se vi loĝas en Germanio kaj NE estas ordinara GEA-membro, vi krompagas 30 €.

- Mi partoprenos ☐ tuttempe

☐ parttempe de _____ ĝis _____

- Mi volas manĝi ☐ vegetare ☐ vegane

- Mi ŝatas ☐ dultilan aŭ ☐ unuŝtalan ĉambron *

- Mi volas aperi en la reta listo de aliĝintoj (nomo) ☐ jes

- Mi antaŭpagas 50 € per ☐ IBAN-ĝirado ☐ UEA-konto

ĝis plej malfrue la _____ 2019

Deutscher Esperanto-Bund e.V.
Esperanto-Laden
Katzbachstr. 25
10965 Berlin

Faksilo: +49 30 4193 5413

* ml krompagas 15 € tage

Kotizo kaj organizantoj

	ĝis 15.08.	ĝis 31.10.	poste
Kotizo*	385	405	419

* necesa antaŭpago por validigi la aliĝon: 50 €

La **kotizo** inkluzivas la restadon de la 28a de decembro vespere ĝis la 3a de januaro matene (loĝado en dulta ĉambro, tri manĝoj tage, programo kaj silvestra bufedo). Unuŝtaltaj ĉambroj estas haveblaj kontraŭ krompago de 15 Euroj po nokto. La ekskursoj estas pagendaj aparte. Personoj loĝantaj en Germanio, kiuj ne estas ordinarnaj membroj de GEA, krompagas 30 Eurojn. Eblas partatempa partopreno je kotizo aparte kalkulita: en tiu kazo bonvolu informi en via aliĝilo, deĝis kiam vi intencas partopreni.

Mi petas atenti, ke ĉiare la LUMINESK nur daŭras ses noktojn, pro organizaj kialoj flanke de la domo.

Kiu respondecas pri la renkontiĝo?

Kiel en la pasintaj jaroj la ĉefa respondeculo estas Andreas Diemel el Duisburg. Volonte vi povas alparoli lin ĉiam kaj demandi pri detaloj: demandoj@luminesk.de aŭ per fiksreta telefono +49 203 2964 877 (kun alvokrespondilo).

Organiza teamo:

Andreas Diemel (ĉeforganizanto)
Barbara Brandenburg (oficejo)
Yoshie kaj Dieter Kleemann (gufuĵo)

Kontoligoj:

Aliĝo validas kun antaŭpago de 50 Euroj al jena konto de Germana Esperanto-Asocio ĉe Sparkasse Odenwaldkreis:
IBAN: DE53 5085 1952 0040 1158 42
BIC: HELADEF1ERB
Eblas ankaŭ pagi al la UEA-konto geaa-n.

Sur la ĝirilo indiku kiel koncerno "Luminesk 2019 Nördlingen" kaj vian nomon.
Estus bone, se vi povus pagi la tutan restusumon jam kelkajn tagojn antaŭ la LUMINESK'.

28.12.2019 – 03.01.2020
Nördlingen / Germanio

© pixabay

Kio estas LUMINESK'?

LUMINESK' estas la silvestra renkontiĝo de Germana Esperanto-Asocio. Ĝi nun okazos la kvinan fojon kaj fariĝis posteulo de la iamaj "Internaciaj Festivaloj" private organizitaj. Ankaŭ ĉi-foje ĝi ofertas varian kaj altkvalitan programon – lingvokurson, prelegojn kaj diskutgrupojn, ekskursojn kaj distrajn programerojn. Partoprenantoj kutime venas el 7-8 landoj.

Ĉu ne jam estas sufiĉe da silvestraj renkontiĝoj en la Esperanto-movado?

Fakte ĉiu Esperanto-renkontiĝo havas sian celgrupon. Kelkaj aranĝoj alparolas familiojn kun infanoj. Aliaj renkontiĝoj alparolas junulojn ĝis 30. Nia renkontiĝo ĉefe celas ĉiun ekde la 30a jaraĝo.

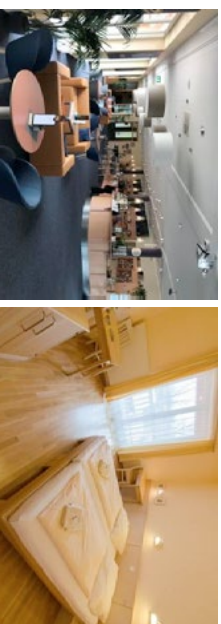
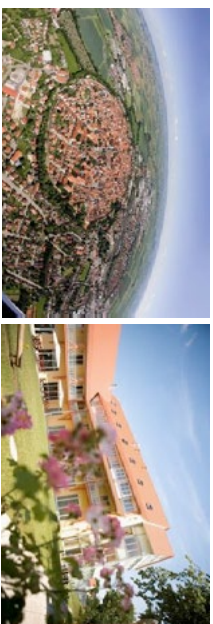
Kie estos tiu renkontiĝo?

Por LUMINESK' 2019/2020 ni ĉifoje elektis la urbeton Nördlingen ĉe la Rieskratero inter Munkeno kaj Stuttgart, poŝtkodo 86720.

La loko estas atingebla per aŭtoŝoseo kaj fervojo. Nördlingen estas konata de la Internacia Festivalo, kiu plufroje okazis tie. Ĝi situas en bela pejzaĝo de la Rieskratero apud la limo inter Bavario kaj Baden-Virtembergo. La malnova urbocentro konsistas el multaj ofte trabakaj domoj. La urbomuro havas alireblan defendovojon kiu influas la urbobildon. De la Daniel-turo oni havas belan rigardon al la urbocentro kun siaj riveretoj.

La domo:

Luminesk'-kunvenojo estos la JüFA-hotelo Nördlingen rande de la historia urbocentro. Ĝi apartenas al ĉeno de junularaj hoteloj jam konata al partoprenintoj de la Internaciaj Festivaloj. Kunvenĉambroj, restoracio kaj trinkejo troviĝas en la domo.

Programskemo

Tempo/ Tago	28.12. (Sa)	29.12. (Di)	30.12. (Lu)	31.12. (Ma)	01.01. (Me)	02.01. (Ja)	03.01. (Ve)
08:00-09:30		Matenmango	Matenmango	Matenmango	Matenmango	Matenmango	Matenmango
10:00-11:30		Programbloko 1	Programbloko 1	Programbloko 1		Tuttaga ekskurso	
12:00-13:30		Tagmango	Tagmango	Tagmango	Tagmango		Adiaŭo
14:00-15:30		Programbloko 2	Duontaga ekskurso	Programbloko 2	Novjara promeno		
15:30-16:00	Alveno de la partoprenantoj	Kafopaŭzo		Kafopaŭzo			
16:00-17:30		Programbloko 3		Programbloko 3	Programbloko		
18:00-19:30	Vespermango	Vespermango	Vespermango	Silvestra bufedo	Vespermango	Vespermango	
20:00-21:30	Interkonatiĝo	Vespera programo	Vespera programo	Silvestra balo	Vespera programo	Vespera programo	
Poste	Gufujo/ Trinkejo	Gufujo/ Trinkejo	Gufujo/ Trinkejo		Gufujo/ Trinkejo	Gufujo/ Trinkejo	

LUMINESK' 2019/2020

Jen mi aliĝas al la 5a LUMINESK'!

- Persona nomo:
- Famila nomo:
- Adreso/Strato:
- Adreso/Poŝtkodo, Urbo:
- Loglando:
- Naskiĝdato (t.t.mm. j.jjj):
- Repoŝtadreso:
- Telefonnumero fiksa:
- Telefonnumero poŝtelefono:
- Dato/Subskribo: